

გრიგა ჯინჭარაშვილი • ჩემი ლექსები

ქრისტე

ჩინებულნი

ჩემი ღაქსები

ლექსები
პოემა (თეთრი მგელი)

თბილისი
2017

გამომცემლობა
„სვეტი +“

© თბილისი 2017.

სვემოცხოვრება

მე, გრიშა პავლეს ძე ჯინჭარაშვილი, დავიბადე ქვემო ქართლში, ბაშქინეთის რაიონის სოფელ მიჯაში (ახლანდელ დმანისის რაიონის სოფელ ჯავახში), 1939 წლის 8 თებერვალს. მშობლები: მამა - პავლე ფილიპეს ძე ჯინჭარაშვილი, დედა - შაშო შიოს ასული ექიზაშვილი, დიდი გომარეთიდან. მამა კარგად არ მახსოვს, 1941 წელს გაინვიეს დიდ სამამულო ომში. ამ ომში იგი დაიღუპა. მყავდა ერთი და სოფიო პავლეს ასული ჯინჭარაშვილი, დაბადებული 1927 წელს. მამაჩემის ომში განწვევის 5 თვის შემდეგ 1942 წელს, დაიბადა ჩემი ძმა - შალვა პავლეს ძე ჯინჭარაშვილი. დედაჩემო მუშაობდა კოლმეურნეობაში. ბავშვებს გვზრდიდა. 1947 წელს დავინწყე სწავლა მიჯის რვანლიან სკოლაში, 1955 წლის რვანლიანი სკოლის შემდეგ შევედი თბილისის მე-6-ე სახელოსნო სასწავლებელში. სასწავლებლის დამთავრების (1957 წლის) შემდეგ, გავაგრძელე სწავლა განთიადის საშუალო სკოლაში. დავამთავრე 1959 წლის 14 ნოემბერს. გამინვიეს სავალდებულო სამხედრო სამსახურში. მოვხვედი სატანკო პოლკში. დავამთავრე პოლკის სასწავლებელი და მივიღე სერჟანტის წოდება. ვიყავი ტ-55 ტანკის მეთაური და „ზვოდის“ მოადგილე. 1962 წელს საჯარისო ვალი მოვიხადე. დავბრუნდი სოფელში. მუშაობა დავინწყა კოლმეურნეობაში, 1963 წელს დავქორწინდი. 1965-66 წლებში დავამთავრე საგურამოს კვალიფიკაციის ამაღლების საბუღალტრო სასწავლებელი. დავინწყე მუშაობა კოლმეურნეობის ბუღალტერიაში. მას შემდეგ ბევრ ადგილზე მაქვს ნამუშევარი. მრავალი სტაჟი შრომაში. მყავს მეუღლე და ხუთი შვილი.

ოჯახი

1. მეუღლე - გულო ორთოიძე. დაბადებული 1944 წელს.
2. შვილი - ჯუმბერ ჯინჭარაშვილი. დაბადებული 1965 წელს.
3. შვილი - მზია ჯინჭარაშვილი. დაბადებული 1966 წელს.
4. შვილი - ტარიელ ჯინჭარაშვილი. დაბადებული 1967 წელს.
5. შვილი - ლია ჯინჭარაშვილი. დაბადებული 1969 წელს.
6. შვილი - ნელი ჯინჭარაშვილი. დაბადებული 1975 წელს.

ღმერთო მაღალო

ღმერთო მაღალო, უზენაესო ქვეყნიერების,
შექმქმნელო ქვეყნად, სიცოცხლის და ნეტარების
აცოცხლე ქვეყნად კეთილი ხალხი,
ვინც ღირსი იყოს შენი თვალების,
ვისაც სინმინდე სულშიც ჰქონია,
მათ მისცემოდეთ შუქი თვალების,
იცოცხლე ქვეყნად კეთილო ხალხნო,
თქვენ შეგენიოთ მაღლი სამების!

ტკბილი არის ეს ცხოვრება

ტკბილი არის ეს ცხოვრება,
ტკბილადაცა მინავარდობს,
ერს სიძლიერე სჭირდება,
ზოგიერთი არც კი დარდობს.
საქართველოს შვილები ვართ,
გავიხსენოთ წინაპრები,
თუ შვილები მრავალი გყავს
არასოდეს არ მოკვდები.
მე იმ კაცსა ვენაცვალე,
ვისაც უყვარს თავის ერი,
ვინც კი არის სამშობლოსთვის-
ერისათვის გულის მწველი.
გავიხსენოთ ის გმირები,
ლახვარ იყვნენ მტრებისათვის,
გმირულადაც იბრძოდნენ და,
თავსაც სდებდნენ ერისათვის.
დღეს თუ ყველგან მშვიდობაა,

მომავლისთვის გვინდა ზრუნვა,
ჩვენი მიწის ბარაქასა,
შვილებისთვის ჰქონდეს ბრუნვა.
ზოგი ერთსა ცხოვრება აქვს,
ქონება აქვს დაგროვილი,
სახლში არავინ არა ყავს,
ან თუ ყავს და ერთი შვილი.
გირჩევნიათ დიდ სიმდიდრეს,
იყოლიოთ შვილნი, ძენი,
რომ მისიძე ძლიერება
მარად იყოს მძლეთა მძლევი.

ქართველი კაცი

ქართველი კაცი დაფიქრდეს,
ვის შვენის თავის ქებაო,
ცოცხლად ითვლება ყოველთვის,
ვინც ერისათვის კვდებაო.
არ დაუკარგოთ სახელი,
უნდა ვიცოდეთ ჩვენიო,
მოვიხსენიოთ ყოველთვის
ახალია თუ ძველიო.
არ იყოს მაშინ ცოცხალი,
ვინც რომ ლაჩარი ხდებაო,
სამშობლოსათვის არ ვარგა,
უსახელოდაც კვდებაო.
სილამაზე აქვს ქვეყანას,
წლები-წლებს მიედინება,
ვინც სახელს არ დაუკარგავს,
იმრავლოს ისეთ შვილებმა.

დალოცვილი ყოფილიყოს,
ეს ქართველი კობტა ერი,
იცოცხლოს და იდღეგრძელოს,
გული ჰქონდეს მუდამ მთელი.

ჯავახეთის მწვერვალებს

ჯავახეთის მწვერვალებო,
შენ მოგვეცი ძალთა ძენი,
შემოვავლოთ ირგველივ მთებსა
ლობე-ყურე, ძველთა-ძველი.
იმ ჩახერგილ მინდორ ველსა,
საქართველოს მიწას ძველსა,
წართმეულს და მიტაცებულს
უყურებდეთ ისევ მთელსა.
მამა-პაპურ მინდორ ველსა,
რომ გახედავ ირგველივ მთებსა,
ისე დგანან ბუნბერაზნი,
ელოდება მართლა მხსნელსა.
ჩვენი საქმით, ვაჟკაცობით,
მოვითხოვდეთ მიწას ძველსა,
გავმრავლდეთ და გავიხაროთ,
ვპატრონობდეთ ყველაფერსა,
მწვერვალებო, რომ გასცქერი,
გულნაკლული ყოველ მხარეს,
შვილებიცა ვფიქრობთ რამდენს,
კახ-ბელაქანს ტაო-კლარჯეთს.

ქართველო კაცო

ქართველო კაცო შენ გმართებს,
სიფხიზლე ყველაფრისაო,
თორემ იცოდე ყოველთვის,
ლუკმა გახდები სხვისაო.
რისთვის ხარ დაბადებული?
თუ არ აკეთებ კარგსაო,
არ გედარდება სამშობლო,
და არც იწუხებ თავსაო.
დაიარები ამ ქვეყნად,
თავი გგონია ლხინშია,
მიხედე შენსა სამშობლოს,
იცოდე გასაჭირშია.
მამა-პაპამა გადმოგცეს,
დედა-სამშობლო ვრცელია
და თუ დაკარგე იცოდე,
მომავლისათვის ძნელია.
შეხედულობით კაცნი ვართ,
ვაჟკაცობაში გვჯერა ვინ...
გამრუდებულსა მუხასა,
ვერ გაასწორებს ვერავინ.

მეც თქვენთანა ვარ

ჩემო კარგებო და საყვარლებო!
მივესალმები თქვენს გულის თქმასა,
უნდა ვარჩევდეთ თეთრსა და შავსა,
ჩვენ არ გავატანთ არავის ვალსა.
სიყვარულისთვის, ძმობის გულისთვის,

შემოვევლები მთასა და ბარსა,
გვიყვარდეს შრომა და ვაჟკაცობა,
მომავლისათვის ვახელდეთ თვალსა.
აბა გავხედოთ ქვეყანას ჩვენსას,
როგორ აკლია მზრუნველი ხელი,
ცოცხლები ვიყოთ და არ მივხედოთ,
სადღაა მაშინ სახელი ჩვენი.
სიმრავლე არ გვაქვს, ფუძე ძლიერი
შევხედოთ ერსა თუ რა დღეშია,
მკვდარ წერტილზე ვართ გაჩერებულნი,
ხალხიც არა გვყავს მაღლა მთებშია
კარგა დავფიქრდეთ წინ გავიხედოთ,
რამდენი რამე ჩვენ დავაშავეთ,
ჩვენი წინაპრის ნათელი ხსოვნა,
ნაწილობრივად ჩვენ გავაშავეთ.
ჩვენ თუ შევთხელდით არ ეყოლება,
დედა სამშობლოს შვილები ჩვენი,
ღმერთმა არა ქნას რომ დაიკარგოს
ქართველი ერის სახსენებელი.

მოკვდავი თქვენს სიყვარულში

ერთი მეორე გვიყვარდეს,
ნუ მივენდობით სხვასაო,
ერისა სიყვარულისთვის
უნდა გავცუროთ ზღვაცაო.
ის ყველაფერი რომ ითქვა,
ჩვენსა მთასა და ბარსაო,
ჩვენს მიერ პატივისცემა
ვერ დავანახეთ ბრმასაო.

ვაჟკაცნი გულით მართალნი,
არ ამოვიღებთ ხმასაო,
იცოდნენ ჩვენ მეგობრებმა
არვის გაუქნევთ ხმალსაო.
ყველასა პატივი ეცით,
არ დაუმიდაბლებთ თავსაო,
საქმე საქმეზე თუ მიდგა
არც დაუტოვებთ მკვდარსაო.

კურთხეულ მინას

კურთხეულ მინას ღმერთისგან
არვინ დაგითმობთ თქვენაო,
რამდენიც მეტი იყბედოთ
გველივით გქონდეთ ენაო.
მაშინ რად გვიღირს სიცოცხლე,
რომ გვედავებით ჩვენაო,
თუ ნაწილობრივ გავწყდებით
არვინ დარჩებით თქვენაო.
დაფიქრება რომა გმართებთ
გიყურებენ მალლა მთანი,
ეს იცოდეთ ქართველები
არ არიან თქვენთვის სხვანი.
ფხიზელი ხარ, უნდა იცონ,
ვინაა მტერი, ვინ მოყვარე,
ისტორიას ვინ არ ახსოვს
ყველა ხალხი ჩამოთვალე.
ძმებივითა გინახავდით,
რამ შეგიცვალათ ფერია,
სიმუხთლეში და მტრობაში
არ გაგიტენდეთ დღენია.

რომ დავფიქრდეთ

რომ დავფიქრდეთ საფიქრალი,
მართლა ბევრი გვაქვს.
გადავხედოთ საქართველოს
ველ-მინდორს და მთას.
ჩვენი დედა და სამშობლო
მიუთვისავს სხვას,
გამოვიცნოთ ამის შემდეგ
ვის დავადებთ ბრალს.
ჩვენ სიკეთეს ვერ ხედავენ,
თვალეები აქვთ ბრმა,
კისრის მოტეხვა სჭირდებათ –
ამოვიღოთ ხმა.
მტერს სიკვდილი, მოყვარესა –
პირში უნდა თქმა,
დიდკულტურამ, თავმდაბლობამ
ჩვენ თუ გვარგო რა...

თხუნელა

გაძვრები და გამოძვრები,
ბარია თუ დიდი მთები,
სამყაროა შენთვის ბნელი
არსად ისმის შენი ხმები.
სამშობლოსთვის თავსასდებენ,
არც კი გესმის დიდი ძვრები,
ღორმუცელა როცა თვრები
მაშინ ისმის შენი ხმები.
ცხოვრებისა არა გესმის,

ბარში ხარ, თუ დიდსა მთებში,
პირუტყვი ხარ ყოველთვისა,
არც მკვდრებში ხარ, არც ცოცხლებში.
სხვის სახლებში დანანნალებ,
საჭმელს ეძებ ღორმუცელა,
უნამუსო რომ გამხდარხარ
და ამიტომ გიფრთხის ყველა.

რად მათქმევინებ

საჭმელ-სასმელი შენ არ გაკლია,
მამა-პაპისა თბილ სახლში ჯდომა,
სამშობლო გიხმობს ერთგულებისთვის
შენ კი წევხარ და არ გინდა დოგმა.

ითვლები კაცი მოჩვენებითი,
არაფრად აგდებ სამშობლოს ხმობას,
სისხლი არა გაქვს კაცურკაცობის
ეხლა კი ვინცებ შენზედა თხრობას.

შენ რა კაცი ხარ, და რად ითვლები
შენი სიცოცხლე რა სიცოცხლეა,
მინის ზევიდან დაიარები
სამარეშიაც დამპალი ხეა.

დედა სამშობლო ყოველთვის
მამა-პაპისგან არ დათმობილა.
გიჯობს ცოცხლადვე დაინვე,
შენი ადგილი აქ არ ყოფილა.

მამულს გვართმევდეს!

მამულს გვართმევდეს გადამთიელი –
ქართველი ერი მაშინ სადარი?
არ განყვეტილა ჯერ ქართველობა,
ჩვენ უნდა დავცეთ მტერსა თავზარი.
გადამთიელნო „თავს გაუფრთხილდით“!
მიგიტაცნიათ ეს ჩვენი მთები,
ამოგშხამდებათ თავსა დაკარგავთ,
და აქ დაგრჩებათ ეგ თქვენი ძვლები.
ჩემო ქართველნო თქვენ გენაცვალეთ,
ანანეთ მტერსა გადამთიელსა!
რაც ჩაიდინეს უნდა მიეზლოთ,
გადაუხადოთ ბრძოლისა ველსა.

საქართველომ შეგიფარათ

საქართველომ შეგიფარათ,
უმაღურებო გაგინყრეთ ღმერთი.
მინა წყალია საქართველოსა
სამაჩაბლო და აფხაზები.
აფხაზეთს ომი დაგვინყეს,
როგორც ნადირნი მშვიერნი,
ქართველსა ხალხსა ხოცავენ
აფხაზები და მთიელნი.
გვერდში გიდგანან რუსები,
გვედავებით მინა-წყალსა,
დრო მონახეთ გათამამდით
ღმერთი არ მოგცემთ კარგსა.
დაუფიქრდით, გონზე მოდით,

ნუ დასთესავთ საქმეს ავსა,
მაშინ არავინ გიშველით
უკან დაგიბრუნებთ ვალსა.
ქართველებმა ესეც ვიცით,
გადაუხდით მაშინ ვალსა,
თხებივით რომ გასუქდებით,
მაშინ კარგავთ მართლა თავსა,
ამის შემდეგ რასაც სთესავთ,
ამ ქვეყანას სისხლს გაიღებთ,
დათესილი მოსავლიდან
იმ ქვეყანას თან წაიღებთ.

ჩლატუნა

ჩლატუნათა შენ ითვლები,
რომ დალევ და დაითვრები,
სარკეშია ვერა ხედავ
აგწენია მუდამ თმები.

ჟანგლიორი რომა ხდები
გადგილახავს დიდი მთები,
არეულად ლაპარაკობ
გიჟი ხარ და მართლაც ყბედი.

ეს სიტყვები დაიჯერე
ვირი ხარ და ვირად რჩები,
შენ გგონია გეჩვენება
ამოგსვლია ვითომ რქები.

ბრძოლის ველზე კაცებია

ბრძოლის ველზე კაცებია,
რასა ფიქრობს კაცუნები?
მათი ფიქრი და ოცნება
დოლარია და ფულები.

ბრძოლაშია გმირი კვდება,
ტურისტობენ კაცუნები,
ქალებიცა თანა დაყავთ
რომ იშოვნონ მათ ფულები.

უნამუსომ, ქურდბაცაცამ,
შეიძინა ბევრი ფული,
ბევრმა კიდევ აფხაზეთში
მიუშვირა ტყვიას გული.

მტერი თუკი შემოიჭრა,
მაშინ ნახეთ კაცუნები,
ცოლშვილსა ფეხქვეშ გაუშლის
ჩაუთვალოს თან ფულები.

კაცუნები თვითონ კიდევ
ოთხზე დადგნენ ვაცივითა,
ისეთი ლაქია გახდნენ,
არ შერცხვებათ კაცივითა.

კაცუნებო რასა ფიქრობთ
ემალებით ბრძოლის ველსა?
გამარჯვებას ვიზეიმებთ
მერე ვნახავთ თქვენსა დღესა.

თავისუფლება

თავისუფლებავ შენა ხარ ჩვენი,
შენთვისა იბრძვის ქართველი ერი.
ჩვენ ყველას გვინდა თავისუფლება,
და ამისათვის მოვკიდეთ ხელი.
ჩვენი მოძმენი სისხლით, ხორცითა
ქართველო კაცო ძმაა შენი.
ერთად რომ ვიყოთ შეკრული მთელი,
ვერ დაგვამარცხებს მოძალე მტერი.
ხელმძღვანელისა მოსმენა გვექონდეს
უპირველესი საქმია ჩვენი.
თუ ვერ გაუგებთ ერთი მეორეს,
მაშინ გვექონია დათვლილი დღენი,
ვისაც კი უყვარს სამშობლო ჩვენი
არ დაივიწყებს ქართველი ერი.
ვინც საქართველოს თავსა შესწირავს,
უკვდავი იყოს მისი სახელი.

მაშავერა

ჯავახეთის მთიდან მოხვალ,
და მიტომაც შენი მჯერა,
დმანისის მშვენება ხარ
შენ მიყვარხარ მაშავერა.
რამდენი რამის მომსწრე ხარ,
ხედავდა შენი თვალები.
შენი ხეობის გარშემო
გახსოვს ეს ნასოფლარები.
აქა ცხოვრობდა ხარობდა,

ქართველი ერის შვილები,
მტერი რომ გამოჩნდებოდა
თავსა აკლავდა გმირები.
ურდოებმა არ დაინდეს
დახოცეს ბავშვი და ქალი,
ცეცხლსა მისცეს და გადანვეს
დმანისის ნაქალაქარი.
მაშავერა რომა ფიქრობ,
ქართველთ ამბავი რთულია,
მაინც იცოცხლებს ქართველი
არ გაიტეხო გულია.

ყაყიტა

დაუფიქრდი შენ ყაყიტა,
რა იქნება შენთვის კარგი?
მუშაობა შენ არ გიყვარს,
და მიტომ გვაქვს შენი დარდი.
გიყვარდეს მშობლის მოსმენა,
მოეშვი ღვინის სმასაო,
შენისთანები არ სვამენ,
სჯობს გაუფრთხილდე თავსაო.
სუყველა აგითვალნუნებს,
როგორც რომ ღამურასაო,
თვალეები გაქვს და ყურები
ნუ ემსგავსები ბრმასაო.
ამის შემდეგა ყოველი,
რა უთხრა ყაყიტასაო,
მისგან ასეთი სირცხვილი
ავარდა მაღლა მთასაო.

დადიხარ გონ დაკარგული,
გზას აცდენილო ყაყიტა,
სირცხვილი უნდა იცოდე
ამაზე მეტი რა გითხრა.

სამშობლო ვის ყვარებია

სამშობლო ვის ყვარებია,
ვინ ყოფილა დღეს ქართველი?
აფხაზეთში ბრძოლის დროსა
მოიხვეჭეთ თქვენ სახელი.

მინანცლისათვის იბრძოდით,
იცოდით გმირთა ვალია,
მაგ თქვენმა ვაჟკაცობამა
მამულს შესწირეთ თავია.

თქვენა ერის სიყვარული,
გქონდათ მუდამ სულშია,
სამუდამოდ თქვენ იქნებით
ქართველ ხალხის გულშია.

თქვენ გიყვარდათ საქართველო,
გილოცავთ მარჯვენა ხელსა,
იცოდეთ დედა სამშობლო,
არ დაგიკარგავთ სახელსა.

თუმცა თქვენი დაღუპვითა
მთლად ოჯახი გაამწარეთ,
აქ სახელი უკვდავყავით
იქ გეფინოთ მზე და მთვარე.

რა დრო დაგიღვამთ

გზები გაიხსნა საზღვარგარეთის,
მიდიან ხშირად მარტო ქალები,
სამუშაოდან უგზავნის ფულებს
სახლებში სხედან მარტო კაცები.
რატომ არ ფიქრობ ადამიანო,
ეს რა მოხდა შენსა თავზედა,
კუჭის გაძლომის გულისთვის,
მარტო აგზავნი საშოვარზედა.
რა გააკეთოს საზღვარგარეთა,
ვის ემსახუროს ვის გაეშალოს,
შენ გეხარია ქალის გამეგება,
გიჯობს ოჯახსა, რომ მოგეშალოს
აბა მითხარი რა გეხარია
ამის გამო უნდა ტიროდე,
მარტოდა დარჩი ოჯახში
და ჭამა-სამაზე ფიქრობდე.

შინაბერა

ოჯახისა შექმნისათვის
სუყველა დაუფიქრდება,
სიცოცხლე ბედნიერება
ქალსაც და კაცსაც სჭირდება.
თუ გინდა შექმნა ოჯახი
მაშ გაახილე თვალია,
ჯერ ახალგაზრდათ ითვლები
იფიქრე შენი ვალია.
სად გაგონილა იცხოვრო

არ შეინუხო თავია,
შინაბერად დარჩენილხარ
ამპარტავნობის ბრალია.
სიბერისას კი იცოდე
ალარ გექნება თავია,
შვილები არ გეყოლება
იქნება ცოდვა ბრალია.

მე რომ ვფიქრობ

მე რომ ვფიქრობ, შენ იფიქრე,
მე არ გაგცვლი მთვარეშია,
თუმცა ფიქრით ვიტანჯები
რად ჩავარდი ამ დღეშია.

მე არაფერი მაბრალო,
ეს ხომ ბედგულის ბრალია,
მას შემდეგ რაც დაგინახე,
შენსკენ მომირბის თვალია.

თუმცა არა გვაქვს კავშირი,
ერთობით ბედით კრულსაო.
მაინცა ვფიქრობ ყოველთვის
მე შენთვის სიყვარულსაო.

სიყვარულისთვის იცოდე
მე შენთვის დავდებ თავსაო,
რად მიღირს მაშინ სიცოცხლე
თუ შენა ფიქრობ სხვასაო.

რა ვქნა

თვალმარგალიტო, ლამაზო,
სამიჯნურედ ხარ რთულია,
მას შემდეგ რაც გაგიცანი,
შენსკენ მომირბის გულია.
რა ვქნა რა წყალში ჩავარდე
რით გავიხარო გულია,
დავწვები არ მეძინება
საფიქრალი მაქვს რთულია.
ნეტავი გამაგებინა
რად ჩამივარდი გულშია
სიცოცხლის ფასად მიყვარხარ
შენ გენაცვალე სულშია.
სიყვარულში ვარ ჩაფლული
შენა ხარ ჩემი ბედია,
არა მქონია შემთხვევა
არც ასე გადამხედია.
ჩემო კარგო საყვარელო
შენსკენ მომირბის თვალები,
შენზე ფიქრით და ოცნებით
გუშლიაც გენაცვალეები.

სოფლიდან გამოიქეცით

სოფლიდან გამოიქეცით
მოერიდენით ტალახსა,
სიზარმაცის გულისთვის
ჩამოხვედით ქალაქსა.
თქვენ თავებსა ვერ ინახავთ

წინ და უკან როკვით დახვალთ,
აღგეძვრებათ კუჭის მადა
სოფლისაკენ ლოკვით წახვალთ.
უნდა დაბრუნდეთ სოფელში
თქვენთვის ესაა მთავარი,
იქ გაზრდილი ხარ და გელის
შენი სახლი და ბაღნარი.
შენისთანები ბევრია,
ვინც სოფლად ნამყოფია,
კარგა დაფიქრდი ქალაქსა-
სოფელი უფრო სჯობია.

რამ დაგიბნელათ გონება

რამ დაგიბნელათ გონება,
ლიბრი გაკრიათ თვალზედა,
ძმებსა ხოცავთ და არ იცით
რა ხდება თქვენსა თავზედა.
გშურს შენი ძმისა სიცოცხლე
და არც კი იცი რაზედა,
აბა რა გითხრათ, არ გესმით,
ძმა რომ გაცვალე სხვაზედა.
მოდმესთან მტრულ საქციელით,
გაახარეთ თქვენი მტერი,
ისტორიას კარგად ახსოვს,
გადაშენდა ბევრი ერი.
ერთი მეორეს დახოცავთ
სიბრყვიითა შეთხელდებით,
მერე კიდევ ამის შემდეგ
ერთიანად ამოწყდებით.

შენ აფხაზეთო

ქართველთა კუთხევ შენ აფხაზეთო,
შენთვისა კვდება ეს ჩემი გული.
იცოცხლებს მარად, იცოცხლებს გული,
მანმადე ქართველს ექნება სული.
არ მიგატოვებთ შენ აფხაზეთო,
შენთვის მოკვდება ერი და ბერი,
მიყვარხარ ისე როგორც მშობელი,
ისტორიულად ხარ მუდამ ჩვენი.
თუ არ გამართლდა ჩემი ვედრება
რასაცა ფიქრობს ეს ჩემი გული,
აფხაზეთი ხომ საქართველოა
არ დამიტანჯო ღმერთო მე სული.
ისე არ მოვკვდე, რომ არ ვიხილო
აფხაზეთი რომ ჩვენი არი,
საქართველოსა დაბრუნდებოდეს
ჩვენ წინაპართა მონაპოვარი.

ჩემი სოფელი ჯავახი

მე ყოველთვის მეყვარები,
ძველო მიჯავ, ჯავახო
სიმრავლე და დღეგრძელობა.
ცუდი არასდროს არ ნახო,
მე მახსოვს ჩემი ბავშვობა,
ქუჩებში იყო ლხინია.
მთელი სოფლისა ბავშვები
სუყველა აქ დაზრდილია,
სიმრავლე იყო სოფელში

გაჰქონდა ჟრიამულია.
დიდპატარობა ვიცოდით,
რაც ახლა დაკარგულია,
გიყვარდეთ პატივისცემა
გულები გქონდეთ თბილია,
სუყველას პატივი ეცით
ამ ქვეყნად გაჩენილია.
შევქუჩდებოდით ბავშვები
იყო ცეკვა და თამაში,
სულ სიყვარულში ვიყავით
არ გადაზრდილა კამათში.

ტკბილო ქვეყანავ

ჩემო ტკბილო ქვეყანავ...
ხალხი გახდა ჭრელი,
არასოდეს საქართველო
არ გახდება მთელი.
ცოცხლები ვიყოთ ქვეყანას
უნდა მივხედოთ ჩვენაო,
რამდენად სამწუხაროა
ხმობა დაიწყო ხემაო.
ქვეყნისთვის საფიქრალია
გვექონდეს კარგი ძმობა,
გულიდან ვერ ამოვიღეთ
ერთი მეორის მტრობა.
ბოროტებას მიყოლიხართ
არა გესმით თავი ბოლო,
ერთი ვინმეს ჯავრისათვის
გავინყდებათ სამშობლო.

ცოცხალი მკვდარი

მე ისა მჯერა არა ვარ მცდარი,
ჩვენში არსებობს ცოცხალი მკვდარი.
ყოველ დღე ლოთობს და არის მთვრალი
აღარც გვექნება სამშობლო მყარი.
ის გვირჩევნია აუბათ მხარი,
რომ არ დავეკარგოთ სახლი და კარი,
ქონებას იძენ ისიც არ იცი
არ გყავს შვილები, სხვისია იცი.
მარტო ქონება, შვილების გარდა
შენა ყოფილხარ უყვინო მართლა,
სამშობლო მინა ვითომ ჩვენია,
დიდხანს სიცოცხლე არ დაგვრჩენია.

ღირსეულ ქართველ ქალს

ძვირფასო ქართველო ქალო,
იყავი მუდამ ბრძენი.
კარგი ოჯახი გექნება,
სახელი იქნება შენი.
შვილებს მრავალს ზრდით,
ამრავლებ ერსა თავადა,
დღეგრძელობასა გისურვებ
სამშობლოს გასახარადა.
ზოგი ერთსა ქართველ ქალსა,
რომ არ აქვს თავდაჭერა,
ამის შემდეგ მის მიმართა –
ზოგიერთის აღარ მჯერა.

მოზინოდებთ მამაკაცებს

ოჯახს მიხედოთ ვალია,
უყურადღებოდ რომ დარჩეს
სახლიდან გარბის ქალია.
ძლიერ სახლ-კარსა იცოდეთ,
ვერ შექმნით უდარდელადა,
კარგი შრომაა საჭირო
მიზანს მიაღწევ ძნელადა.
შვილებს ბევრს იყოლიებთ-
დაგეზრდებიან ხელადა,
სიბერეში კი იცოდეთ
იქნებით უდარდელადა.
იყავით კარგად ყოველთვის,
მე დაგილოცავთ შვილებსა,
დღეგრძელობასა გისურვებთ,
მრავალ-შვილიან მშობლებსა.

თუ შეხედავ ადამიანს

თუ შეხედავ ადამიანს
არის ჭკუად მყოფელი,
იმეგობრე მასთან ერთად
ტკბილად განვლო სოფელი.
ცუდს არაფერს გააკეთებს
ბუნებრივად არის თბილი,
გაგებულთან ეს იცოდე
სიცოცხლეა მეტად ტკბილი.
ღმერთმა ყველა დაიფაროს
არა გქონდეს გასაჭირი,

ცუდ მეგობარს გაეცალე
თუ არ აქვს თავში ტვინი.
ნერვები მოგკლავს იცოდე,
სიცოცხლე სწრაფად გშორდება,
უტვინო გაუგებარი
არასდროს გამოსწორდება.

ისე არ მოკვდე

ისე არ მოკვდე ამ ქვეყანაზე
ჩვენი ნაშრომი არ დაინახონ,
და თუ მოკვდები შემდეგა
მშობლებს ვჯობივართ მათ დაიძახონ.
ქვეყნად ღირსია ვაჟკაცი კაცი,
ცოცხლად რომელიც დაიარება,
სიყვარული აქვს ერისთვის,
ხალხმა მიიღოს აღიარება.
ჩვენ შვილებსა გაზრდილებსა
როცა ხალხი აფასებს,
რა თქმა უნდა გვეხარია
სამშობლო რომ გვაფასებს.

შენა ხარ კაცი

ბევრი ცდილობს მიტაცებას
საქართველოს მიწის,
ყურადღებას არვინ აქცევს
მტერმა უკვე იცის.
რომა ვართ გათიშულები

ყველა გავიდა თავსა,
მავთულ ხლართებსა ავიღებთ
თუ მივცემთ მხარი მხარსა.
ითვლები როგორც კაცი,
შენა ხარ დიაცი,
ნუ ვიქნებით მხდალები,
გავახილოთ თვალები.

ვინც ამ ქვეყნად

ვინც ამ ქვეყნად ცუდი საქმე აკეთა,
სიკეთის გზა სამუდამოდ დაკეტა,
ღმერთმა იცის ცუდის გამკეთებელი,
ოჯახს ინგრევს არ ყავს გამგრძელებელი.
შვილებისთვის ცუდი არ გააკეთო,
საჭიროა ქვეყნად კარგი აკეთო,
ჰარამი ლუკმა შენზედა,
შვილებს დაადგა ყელზედა.
უნდა ვიფიქროთ შემდეგა,
ღმერთი მოიცლის ჩვენზედა,
შეიყვარე სიკეთია მავალი,
ცხოვრებაში სინდისია მთავარი.

ვინ დაიწყო ომი, სად დაიწყო

სამაჩაბლო აფხაზეთში
ვინ დაიწყო ომი?
სააკაშვილს რად აბრალებთ
თვალ ყურში გაქვთ ცომი.

მედვედევმა ხომა თქვა
ომი მათ დაინყეს.
ჩვენს მინანქლიდან გაგვდევნეს
ხალხი სახლკარი დაგვინწეს.
მოლაღატე ქართველები
მიადგნენ პუტინს კარზედა,
ფეხქვეშ ლაქუცი დაუნყეს
ხელი გადუსვეს თავზედა.
ჩასული ჯგუფი ვირითა,
სუყველა არის გველები,
საქართველოს ბრალსა სდებენ
სამშობლოს გამყიდველები.
რუსებმა ომი დაინყეს
ქართულ მინანქალზედა,
რომ არიან ოკუპანტები
და არ იღებენ თავზედა.

არ ვარ სხვასავით დიდი

არ ვარ სხვასავით დიდი,
არცა ვარ მეტად მშვიდი.
არ მინდა ბევრი ქონება,
მქონდეს მშვიდი ცხოვრება.
მუშა კაცი ყოველთვისა,
შრომით იძენს თავის სარჩოს.
ვინც აფასებს მუშის ნაშრომს,
ისეთ კაცსა გაუმარჯოს.
დღევგრძელობა მშრომელ ხალხსა,
ცოლშვილი რომ გაახარონ.
ბედნიერება მათ ოჯახებს
სულ სიკეთით გაიხარონ.

მიყვარხარ ძლიერ

მიყვარხარ, ძლიერ მიყვარხარ,
მსოფლიოსთვის სანატრელო,
ტურფა, ლამაზი, კარგი ხარ
ჩემო ტკბილო საქართველო.
“დედა“ სამშობლო თუ გიყვარს
ხარ ქვეყნისა სიყვარულში,
მინა წყალი არ გაყიდო
არ იცვლება ოქრო ფულში.
უცხო კაცზე მინას ყიდი,
რას უტოვებ მომავალსა,
კარგა უნდა დაუფიქრდე
ამოგთხრიან მერე თვალსა.
ცუდად გამოსდის ქვეყანას,
და მეც მანუხებს ეს გული.
ჩემსა გამოთქმულ ლექსებში
ჩავდევი მე ჩემი სული.

გამოფხიზლდით ქართველებო

რა გვეშველება ქართველებს
მარტო რომ ფიქრობ თავზედა,
უცხო ხალხი მრავლდებიან
რით ვართ ნაკლები სხვაზედა.
გადავხედოთ ჩვენსა ერსა,
მომავალი ცოტა გვყავს.
შვილების ყოლას არ ფიქრობს
და არც ინუხებს თავს.
სხვის ხელში რჩება ქვეყანა,

სამშობლოს უნდა შენება.
თუ არ ვამრავლეთ შვილები
არაფერი არ გვეშველება.
წამიხდა გული და სული,
საქართველოს ვხედავ ქრელსა,
ჩვენთან ბლომად სახლდებიან
ყიდულობენ ყველაფერსა.
იფიქრეთ ძლიერ ოჯახზე,
დაუფიქრდით ყველაფერსა,
ქვეყნისა ძლიერებისთვის
სიცოცხლე აქვს სიმრავლესა.

გიყვარდეს შენი ქვეყანა

თუ შენ გიყვარს საქართველო,
არ გაყიდო მიწა-წყალი,
თუ სურვილი გაგიჩნდება,
დაითხარე ორთავ თვალი.
წინაპრებმა მიწა-წყალი
სისხლის ფასად დაიცვა,
ახლანდელმა არა ხალხმა
დოლარებზე გაყიდა და გაიცა.
არაფერი არა გვრჩება
ქვეყანა რჩება ვალშია,
ჩინოვნიკები ამ ქვეყნის
ნაცარს გვაყრიან თვალშია.
ზემოდანაც დაგვძახიან
არ ამოიღოთ ხმაო,
თანაც გვეუბნებიან
ხედავთ თავისუფლებაო.

ვისთვის თავისუფლებაა,
ამასაც უნდა თქმაო
ვისაც ხელი არ უწვდება
აქვს დაკარგული ხმაო.

აყირო

რატომ ლოთობ აყირო
მუდმივად ხარ მთვრალი,
შვილებს გაზრდა სჭირდება
ოჯახი გყავს საფიქრალი.
ცოლშვილზედა არა ფიქრობ
მუცელს აძლევ ნებასა,
არაფრად გიღირს ოჯახი
თავსა აძლევ შვებასა.
მუცელი თავზე დაგისვამს
შუბლის ძარღვი გაგწყვეტია,
ალარავის აღარ უსმენ
თუმც სიგიჟე დაგწყებია.
სახე გაქვს დასიებული
გავხარ ბოლარა ძალსა,
რამდენიც უნდა გარიგონ
მაინ იფუჭებ თავსა.

გაიჯეჯილეს

გაიჯეჯილეს ზოგი ერთებმა,
ქართულ მიწასა დაადგეს თვალი,
და ქართველ კაცსა აღარ ექნება

სამშობლო მინა და წყალი.
ყიდიან მინებს სულწაწყმენდილნი,
ასე ჰგონიათ მათ საკუთრება,
უსამართლობა ყველგან არსებობს,
და ამის შემდეგ რაღა იქნება.
ქართველო ხალხნო დაფიქრდით!
ოქროს საყდრისი ჩვენია,
ვინც მემკვიდრეობას დაანგრევს
ის ქართველების მტერია.
არგონავტიკაში სწრია
კოლხეთის ოქროს სანმისი,
უნდათ ბილწ გაუმაძღრებსა
გაძარცვონ ოქროს საყდრისი.
გაძარცვისაგან ვინც იცავს
არა ზოგავს თავის თავსა,
სამშობლოსათვის სიყვარულში
გმირულადაც იხდის ვალსა.
გენაცვალეთ ჩემო ხალხნო,
ვინც იმაღლებს დღესა ხმასა,
სიმართლისა გულისათვის
დაანახეთ ქვეყნის ბრმასა.

საყვარელ დედას

ჩემო დედიკო სულის ჩამდგმელო,
აკვანში მზრდიდი ფეხის ამდგმელო.
მიყვარხარ მუდამ კარგო გამზრდელო,
სამაგალითო ტკბილო ამღზდელო.
ვინ გადაიხდის დედის ამაგსა,
აბა ვინ მეტყვის მართლა ამასა,

რამდენი შრომა ჩვენსა გაზრდაში,
რამდენი შრომა ჩვენსა სახლკარში.
სიცოცხლე გარბის ჩვენი ქონების,
სიკვდილი მოდის ჩვენი ცხოვრების,
მარტო იმით ვარ გახარებული,
რომა გვყავს ახალ დაბადებული.

არ უყვარდა მუშაობა

გაზარმაცდა ვირი,
სულ ერჩივნა ძილი.
გაუგებარ ვირსა
არა ესმის სხვისა.
არაფერზე არა ფიქრობს,
ცარელა აქვს ტვინი,
უგუნური რომ არის
არაა გასაკვირი?
რაც მეტად უყვირი
არ მოგისმენს ვირი,
ყურები აქვს დიდი
მაინც ჰქონდეს რიდი.
ყროყინითა იკლებს –
ხასიათია ვირის,
ყოველ დღიურადა
სათობით ყვირის.
თავი არ შეინჯხო
გაუგებარ ვირსა
რაც არ უნდა ეცადო
ვერ შეუცვლი ტვინსა.

მამა არ მყავდა სამწლიდან

ომში წავიდა ხომ ვიცი,
უნდა მოგიტხროთ ამბავი
ჩემო გიორგი, დავითი.
მწარეა უმამოდ გაზრდა
მიყვარდა ჩემი გვარია,
არ გავიტეხე მე გული
არ შევირცხვინე თავია.
ვინ იყო პირველად მოსული,
ვინ მოიტანა გვარია,
მოსე მოსულა მიჯაში
ჯინჭარაშვილი თავია.
შევადგინე გვარის რუქა
განშტოება რომ ვართ ჩვენა,
ამის შემდეგ გააგრძელებთ
ისტორიულ საქმეს თქვენა.
და გადასცემთ შვილიშვილებს
ჩვენს შრომასა საქმიანსა,
იმედი მაქვს გააგრძელებთ
არ შეარცხვენთ თქვენსა გვარსა.

მშობლებს ეცით პატივი

მშობლები ფიქრობს ყოველთვის
შვილები ყავდეთ კარგი,
შვილები თუ გამგონია
არ ექნებათ მშობლებს დარდი.
ზოგი შვილი არა ფიქრობს
შეცდომას უშვებს რაში,

მშობლებისა არ მოსმენით
ქვას დაირტყამს თავში.
ღმერთმა ქნას და უკეთესად
შვილს ეცხოვროს სახლში,
მოაგონდეს დარიგება
ტკბილად იყვეს ხალხში.
თავს გველებოდნენ მშობლები,
იჯექი მათ თვალში,
კარგი ველარ გაგიგია,
რადგან არ გაქვს თავში.

ოჰ გულო ჩემო

ოჰ გულო ჩემო როდის გაიგებ!
რომ ვერ შეეძელი მაღლა აწევა
ამ ცხოვრებაში ძნელი ყოფილა,
სიბოროტისგან თავის დაღწევა.
წლები გავიდა ჩემი ცხოვრების,
გამოსწორდება მე ასე ვთვლიდი.
მაგრამ ამაოდ არ გამიმართლა,
წყალმა წაიღო რასაცა ვქმნიდი.
მანცა ვფიქრობ სიკეთე ვთესო.
და მინდა ვიყვე ქვეყნისა ქებით
ისე ვიცხოვრო ამ ქვეყანაზე
ჩემი სამშობლო ვატარო მხრებით.
ძმობა გვექონდეს გვიყვარდეს ჩვენი
ისე ვიცხოვროთ არ გვყავდეს მტერი
უნდა ვიფრინოთ სიკეთის ფრთებით
და ამის შემდეგ კარგად ვიქნებით.

შენ ქალი იყავ

შენ ქალი იყავ ამ ქვეყანაზე,
არამქონია მე ფიქრი სხვაზე,
შენი ეშხითა ჩემო ლამაზო,
მე დავცურავდი სოხუმში ზღვაზე.
ექსკურსიაზე ერთად ნავედით
მოვინახულეთ ათონში მღვიმე
ვიყავით ერთად თანაც ვფიქრობდით
არ შეგხვედროდა ნაცნობი ვინმე.
არ მაზინყდება მას შემდეგ
სიყვარულს დიდი ძალა ჰქონია
როდის ლამდება როდის თენდება
გულში მიზიხარ ასე მგონია.
ნახვედი ბოლოს და მიმატოვე
ვიყავი შენთვის გულითა თბილი
არ დაგივინყებ სანამ ვიცოცხლებ
და მაინც შენა ხარ ჩემთვისა ტკბილი.

ჭინჭარი

ჭინჭარი ვარ ჭინჭრის შვილი
ლექსები მაქვ დაწერილი
კაი კაცის ვარ მკურნალი
ცუდი კაცის ვარ მსუსხავი
სამშობლო უნდა გიყვარდეს
როგორც რომ დედასა შვილი
კარგი კაცი არის გმირი
ცუდი კაცი არის ჭირი
ვინ უშველის ქვეყანასა

თუ გაუჩნდა გასაჭირი
ამისათვის უნდა ყავდეს
სამშობლოსა კარგი შვილი
თუ სიყვარული იქნება
გვექნება მუდამ ლხინი
დანყნარებული ვიქნებით
ტკბილად გვექნება ძილი.

როგორ მომნონს

როგორ მომნონს შენი ტანი
სახე თვალი ნამწამები
როდესაც შენ დაგინახავ
იმ ნუთშია მე ვითვრები
შემიყვარდი არ ვიცი რაზე
მარტო შენა ხარ ამ ქვეყანაზე
არა მქონია მე ფიქრი სხვაზე
უარს ნუ მეტყვი შევცდები ჭკუაზე
სიყვარულისთვის ავდივარ მთაზე
რომ დავიყვირო მიყვარხარ ძალზე
იქნებ გაიგო ყვირილი ჩემი
თანახმა გახდე მომხვიო ხელი.

წინად ქალსა

წინად ქალსა გასინჯავდნენ,
დააგდებდნენ ბილკს კეტსა,
ქალი თუ კი გადივლიდა,
დაკარგავდა მაშინ ბედსა.

ასეთ ქალსა დაარქმევდნენ
დუცსა, ბეცსა, აბუეტსა
ქალსა ასე ამონმებდნენ
ასე იყო გომარეთსა
დღეს კი ერთი შეხვედრითა,
არასცნობენ ერთმანეთსა,
ხდება უცებ ქორწინება,
დროებითი არის დღესა.

ლოთი

ლოთმა დღეს ბევრი დალია!
არ ეძინა მთელი ღამე,
მისი ფიქრი ასეთია,
რა დალიოს კიდევ ხვალე.
დილით ადრე რომ გამოდის,
ელოდება ვიღაც სხვასა.
აქეთ იქით იხედება,
ელოდება დაღევასა.
მუცელმა რომ დაგიმონა,
დაუფიქრდი შენ ჭკუასა,
მათხოვრობა დაგინყვია,
მოერიდე ხალხის თქმასა.

სილამაზეა

სილამაზეა ირგვლივ მთა-ბარში
რომ გათენდება ჩვენს ქვეყანაში
ასეთ ქვეყანას ვერსად ვერ ნახავ
არ გაიცვლება არასდროს სხვაში

შემოიარე ყოველი კუთხე საქართველოში.
რა ლამაზი ყოფილა, მაშინ მიხვდები.
დაცვა სჭირდება სამშობლოს მინას
გულს დამიმძიმებს დიდი ფიქრები.
ერის ცხოვრება როგორ იქნება.
რამდენი რამე გვაქვს საფიქრალი
როგორ დავიცვათ, ჩვენი ქვეყანა
თუ ვაჟკაცი ხარ, აბა მითხარი.
უნდა გვიყვარდეს ერი და ბერი
ჩვენ სიყვარული გავუზიაროთ.
დავიცვათ ჩვენი სამშობლო
ღობესავით გარშემო შემოუაროთ.

ხალხნო

ქართველო ხალხო ქალნო და კაცნო
რატომ არა გყავთ მრავალი შვილი
უნდა ფიქრობდე დიდ ოჯახზედა
უნდა ფიქრობდე ქართველ ხალხზედა.

ჩვენა ვმცირდებით სხვები მრავლდება
დალოცვილ ქართულ, მინა-წყალზედა
მარტოკა ფიქრობთ თქვენსა თავზედა
რითა ხართ ნაკლები სხვაზედა.

სამშობლო გიხმობს ქართულ ხმაზედა
მოვა დრო დაგვაჯდებიან თავზედა
იცოდე სიმრავლე გვმართებს სიმრავლე
დაფიქრდი როდისლა მოხვალ ჭკუაზედა.

დარიგებით ყოველ კაცსა

დარიგებით ყოველ კაცსა
სიმართლე უთხრა სჯობია
თუ არ მოგისმენს იცოდე
ამ ქვეყნად დასაგმობია.

სინდისი ჰქონდეს ყოველთვის
კაცის სიცოცხლე რთულია
კაცურ კაცივით იცხოვროს
არ შეიცვალოს რჯულია.

არ იყოს გაუმაძღარი
ჰქონდეს კაცისა გულია
ისეთი კაცი მოისპოს
თუ ძმა ყავს დაჩაგრულია.

მიხედოს თავის მოძმესა
და ნუ იქნება ღორია
სამშობლო მიწებსა ყიდის
საქვეყნოდ ჩასაქოლია.

სიყალბეს თაჳი ანაჳი

ვერ შოულობდი სამსახურს.
დარბოდი ვით, მეძებარი
აქ ირბინე, იქ ირბინე
შეგხვდა კარგი მეგობარი.

გაცნობიდან, გაიგევი
მასა ჰქონდა ბევრი ფული.
ხელის გულზე დაგისვა
მოგცა დიდი სამსახური.

საქვეყნოდა თქვი ვინაო
მასთან დაიდე ბინაო
ეგ შენი საქმე არ არის
სჯობს წასულიყავ შინაო.

გაქსუებული, რომ დადიხარ
გამელილი როგორც ტურა
ტვინში სიბეცე გქონია
თვალეებით ხარ, ბრმა.

წუნკი

წუნკი რომ ხარ,
ცუდი საქმე გქონია.
აქეთ-იქით დანანნალებ,
მე სირცხვილი მგონია.

რასაც თვალით დაინახავ,
უსირცხვილოდ იქცევი,
ყურადღებას არვის აქცევ,
ყველაფერზე გიჟდები.

მარტო მუცელსა უყურებ,
გიყენია მუცლის მახე,

რალა გითხრა უვარგისო,
ყველაფერი დავინახე.

მორიდება შენ არა გაქვს,
ადამიანი არა მგონიხარ,
ვერა ძლები ვერაფრითა
გამაძლარი ღორი ხარ.

უბედო და ბედიანი

ოჯახისა შექმნის დროსა,
შეხვდა უბედოსა ბედიანი.
ბედიანსა, შემდეგ ხედავს,
რომ ყოფილა ბნედიანი.

რა ქნას ეხლა უბედომა,
როგორ უნდა მოითმინოს?
ცუდი ექნება სიცოცხლე,
დროზე უნდა მოიცილოს.

დატანჯული სილ იქნება,
თუ ვერ შეძლო მოცილება,
დაგვიანებულის შემდეგ,
ალარა ღირს გაცილება.

შენი ცხოვრების მანძილზე,
ნერვები მოგკლავს იცოდე,
ნულარ აყვები ნერვებსა,
უნდა დაიცვა სიცოცხლე.

მოგონებები ომზე

დაუვინყარი წლები მიჰქრის,
ჩემი ბავშვობის მოგონებები,
გამახსენდება ის პატარობა,
სამამულო ომზე ვღელდები.

სამი ბავშვი დავრჩით ობლადა,
უმამოდ გვზრდიდა ეს დედაჩემი,
კიდევაც მოხდა საქართველოში
არევ-დარევა ჩვენში,
ომმა ბევრი იმსხვერპლა,
სამაჩაბლოსა და აფხაზეთში.

საქართველო ჩემო კარგო

საქართველო ჩემო კარგო! რამდენი გმირი გყოლია.
ნეტა ვინ დასთვლის იმ გმირებს,
დამთვლელი არა ჰყოლია.
ერთ სახელოვან ვაჟკაცზე, ბევრი რამ გამიგონია,
უყვარდა გულით სიმართლე და კარგი ძმობა ჰქონია.
ბავშვობაში ობლად იყო, რომ უჭრიდა ყველაფერი,
ცხვარ-ძროხაში დადიოდა და გაითქვა იქ სახელი.
მეზობლებში გაიზარდა, ბავშვი ბიჭი საყვარელი,
როდესაც წამოიზარდა, გახდა მაშინ სოფლის მცველი.
არ ეშინოდა არაფრის, გულით ერთგულა მაგარსა.
ნელზე ეკრა, ატარებდა, ვერცხლისა ქამარ-ხანჯალსა.
მარჯვენა მხარეს ეკიდა, ყავისფერი მაუზერი,
დედას უტირებს ყველასა, თუ შემოვა სოფელს მტერი.
სახელი არ დაიკარგოს, პატივს სცემდა სიმართლესა,
იგი ცხოვრობდა ვაჟკაცი, სოფელ დიდსა გომარეთსა.
ლამაზი და ტანმალალი, თეთრსახა, გულდარდიანი,
ძლიერი და კუნთმაგარი, გრძელ შავ უღვაშიანი.
შორი გზიდან მოფრინავდა, შეკაზმული ლურჯა ცხენი,
მაქსო მჭედლიძე ყოფილა, არის მისი გვარ-სახელი.
მეგობრებმა დაანათლეს, მეტსახელად თეთრი მგელი,
იჩქაროდა რომ ენახა, სონა ქალი საყვარელი.
სონა ლამაზო, თვალმარგალიტო, ლერწამტანისა,
მაქსოს უყვარხარ, მსგავსება ხარ სავსე მთვარისა.
შენ სილამაზემ მოაჯადოვა,
შეყვარებული მრავალი კაცი,
მაგრამ შენ გულმა, შეიყვარა მაქსო ვაჟკაცი.
ნატრობდნენ ქალიშვილები, მაქსოს საქმროდა ყოლასა,
ვინ არ გაყვება ცოლადა, ვაჟკაცსა სახელოვანსა.
ყველა მათგანი ფიქრობდა, მასთანა მქონდეს ბინაო,

ღმერთო, მომეცი მე ბედი, მის მკლავზე დამაძინაო.
ერთი კვირა არ ენახა, სონა ქალი სანატრელი,
საყვარელსა ატყობინებს, უნდა შეხვდეს თეთრი მგელი.
სონა ქალმა შეუთვალა, – შენ ნახვას ელის თვალთა,
შენთან შეხვედრა მწყურია, მოვდივარ მომიხარია.
იმ საღამოს საყვარელსა, შეხვდა ჩვენი თეთრი მგელი,
მთელი ღამე გაათიეს, გადანყვიტეს ყველაფერი.
მეორე დღეს ჩვენი მაქსო, დაპატიჟეს ქორწილშია,
იგი მიდის საქეიფოდ, სოფელსა მამულეთშია.
სამი მხედარი მოვიდა, შეიარაღებულნი გომარეთშია,
მაქსო იკითხეს და უთხრეს, რომ არის მამულეთშია.
მათრახი შემოკრეს ცხენებსა, მივიდნენ მამულეთშია,
მაქსო იკითხეს, შეიპატიჟეს, უარი თქვეს ქორწილშია.
უთხრეს მაქსოს, – სამი კაცი შეიარაღებულნი გეძახიანო
მაქსო იარაღს ატარებდა, ყველამ კარგად იციანო,
ქორწილიდან გამოსულსა, ესროლეს ასცდა მაქსოსაო,
მაქსომ პასუხად ესროლა, გულში მოხვდა მსროლელსაო.
რა დაინახეს ორივემ, ამხანაგი ცხენიდან ჩამოვარდაო,
ცხენები გააჭენეს, იფიქრეს გაქცევით უშველონ თავსაო.
მაქსო გაქანდა სასწრაფოდ, მოახტა მკვდრისა ცხენსაო,
უშიშრად გამოეკიდა, დედას უტირებს მტერსაო.
ცხენდაცხენ მისდევს ყაჩაღებს, ძალიან გაჯავრებული,
სროლითა მისდევს მინდვრებში, ბრძოლაა გაჩაღებული.
მაქსომ მეორე ყაჩაღი მოკლა, გზა აბნეული, ტიალი,
მესამე ცხენს მიაჭენებს, დაბნეულ-შეშინებული.
ცდილობს მალე მიაღწიოს სამშვიდობოს, მოკლე დროში.
სოფელს თავი შეაფაროს საჯაში ან ყიზლაჯლოში.
გომარეთის მხარეშია, ვერა ნახავთ ასეთ გმირსა,
მესამესაც დაენია, ისიც მოკლა სოფლის პირსა.
სამ თავდამსხმელს გაუსწორდა, არ გაახარა მტერია,
დიდება და სახელი,

ვაჟკაცობა მაქსოსთვის ყველაფერია.
მაქსო ხალხისა მცველია, მტრებისა სისხლის მსმელია,
სოფლის ხალხსა შეუყვარდა ვაჟკაცი მაქსო ჩვენია.
გომარეთისა ახლოსა,
გერმანელები ინახავდნენ საქონელსა,
ყავდათ ცხვარი-ძროხა, ფლობდნენ სათიბ-საძოვრებსა.
გომარლებს მცირე მიწები ეკავათ,
არ ყოფნიდა სოფელსა,
და ამის გამო სოფელი, ქალაქს გზავნის საჩივრებსა.
გერმანელები გომარლებს ართმევდნენ
მუდმივად ცხვრებსა,
ჩვენი მაქსო გაიგებდა, სანყალ ხალხის საჩივრებსა.
მაქსო რაზმით გერმანელებს
ცხვარს სტაცებდა უფრო მეტსა,
ცხვრებს წართმეულს იმ დღიდანვე,
უბრუნებდა გომარლებსა.
გერმანელები ფიქრობენ საკითხი რომ არ გაფუჭდესა,
თავს დავესხათ გომარეთსა,
ამით სასჯელი დასრულდესა.
გერმანელები გომარლებს ვერ წავართმევთ ვერაფერსა,
მაქსო თუ არ დავიჭირეთ ის წავართმევს ყველაფერსა.
გაიგეს გერმანელების ჯარი მოდის,
გომარლების დასასჯელად,
მაქსომ სახელდახელოდ,
სოფელი დარაზმა დასახვედრად.
ხალხმა მზადება დაიწყო, ხელში იღებს იარაღსო,
მაქსო ბიჭმა შეუთვალა – არ გაბედოთ თავდასხმაო,
მეფის კაპრალო ტიულიმე, როგორ მოიყვან ჯარსაო.
სოფელში არ შემოგიშვებთ, ჩვენ კი დავიცავთ თავსაო,
პარტიზანულ ომს დაგინყებთ,
ვერაფერს უზამთ ხალხსაო.

სოფლიდან ცოცხლები ვერ გახვალთ და
დაგიხოცავთ ჯარსაო,
ტიულიმემ ვერ გაბედა, ხელი აიღო განზრახვაზედა.
მაქსო მეგობრებთან ერთად საქეიფოდ მიდის ტბაზედა,
აბა მითხარით ვაჟკაცი, რითაა ნაკლები სხვაზედა.
ცოცხალი კაცი იცოდეთ, არვის დაისვამს თავზედა,
სუყველა პატივსა სცემდა, სადაც მიდის თეთრი მგელი.
თავის საქმით, ვაჟკაცობით, გაეზარდა მას სახელი,
გომარეთისა გარშემო ხალხისა მუდამ მცველია,
ცუდ კაცსა დედა უტირა, არ გაახარა მტერია.
დღეობა იყო კალოზე, სოფელ – დიდსა გომარეთსა.
ქეიფობდა სოფლის ხალხი, ახსენებდა მალლა ღმერთსა,
სასმისებით იხსენებდნენ ყველა ნასულ წინაპრებსა.
ბევრ სადღეგრძელოს ამბობდნენ,
დალოცავდნენ ერთმანეთსა,
ზურნა დუდუკი უკრავდა, დღე იყო მეტად ლამაზი.
ხალხი მღეროდა, ხარობდა, ცეკვი იყო და თამაში,
მაქსო მჭედლიძე გამოდის, საცეკვაოდ მოედანზე.
გაეხარდათ, დაიძახეს ტაში-ტაში მაღალ ხმაზე,
ცეკვავდა და აცეკვებდა სონას
გარს უვლიდა, ეფერებოდა.
ლამაზ დახატულ ქალწულზე,
სიყვარულით ვერა ძრებოდა,
მოვიდა შაქრო მამასახლისი, ხალხისთვის იყო ჭირია.
ჩაფრებს გასძახა, მაქსო ტრიალებს ვითომ გმირია,
რომ დაინახა შაქრომა ცეკვავდა ლამაზი სონაო
თქვა არ გაუშვებ ასეთ ქალს მომხიბვლელი რომაო
დავითმა გასძახა ვინ გაგხდის მაგის ღირსაო
ჩაფრებმა ცემა დაუნყეს და ჩხუბი წარმოიშვაო.
ვიღაცამ დაიძახა დავითს სცემენ დავით სცემენ
მიეშველნენ დავითს ქომაგები, აირია მთლად სოფელი.

შაქრომ ბრძანა დაშლილიყვნენ დაუქნია ხალხსა ხელი
ბრძანება არ შეასრულა წინ დაუდგა თეთრი მგელი.
მამასახლისმა უთხრა თეთრმგელს შენ არ გესმის,
ქუჩის ძაღლივით რომ გაგსიებია ეგ ცხვირპირი
თეთრმგელმა უთხრა იცოდე ჭკუაზე მოდი თორემა
აქვე აგიგებ ანდერძსა შენა ხარ სოფლის ჭირი
მამასახლისი გაბრაზდა უჭირავს ხელთ მაუზერი
ახლოს მიდის მკერდა უშვერს უშიშრადა თეთრი მგელი.
მე ვერ მომასწრებ იცოდე არ გაანძრიო ხელია
მამასახლისს შეეშინდა სახე გაუხდა მიწისფერია.
შიშისაგან მამასახლის აერია გზა და კვალი
განზე გადგა ახლა კიდევ, მან დაადრო ხანჯალი.
დაუძახა თუ ბიჭი ხარ, გაბედე და მოდი ახლოსა
მოვალ და შემომაკვდები ვაი შენს პატრონსა.
მამასახლისმა ხანჯალი ჩააგო გაიფიქრა როგორ ბედავსო
ჩიბუხი გარბოდა ჩუმად დაემუქრა გიტირებ დედასო
მამასახლისსა ხალხზედა ცუდი მოპყრობით რაუნდა
ვერ შეაშინებს მაქსოსა ამაზე რალა თქმა უნდა
მამასახლისმა მიმართა ხალხს, ქვეყანა მე მაბარია
სოფელმა გაარჩიოს ჩვენ შორის რომელი მართალია.
მე დიდი ადამიანი, გლესს გაუყადრებ თავსო
იმას არ უფიქრდება ურჩობას როგორ მიბედავო.
კიდევ ერთხელ დაემუქრა, რომ დამამცირე დღესაო
ჩემთან ასე არ გაგივა, რომ სჯობიხარ სხვებსაო.
ბოლოსა თქვა ციხეში არ გაუშვი თავზე გავიდაო
დაბოლმელ გამწარებული მამასახლისი სახლში წავიდაო.
ერთ დილასა გერმანელების ჯარი შემოვიდა გომარეთში
გრაფი ტიულიმე მოუძლოდა, გაჩერდა შუა სოფელში
ცხენიდან არ ჩამოსულა ყავდა მოადგილე კრაუცერი
ხალხი ახმაურდა თავდაცვისათვის ემზადებოდა სოფელი.
გრაფმა უთხრა მოადგილე კრაუცერსა ცუდია ეს ადგილი

თუ წინააღმდეგობა გავინიეს ეს არ იქნება ადვილი
გრაფმა ხალხსა გადასახსნა მამასახლისი იკითხა.
ხალხი აფრინეს დასაძახებლად მამასახლისი მივიდა.
მამასახლისი მიესალმა, უხერხულად იგრძნო თავი,
გრაფმა თავი დაუკრა და გაუსწორა მას თვალი.
შაქრომ მაშინვე გაიფიქრა, – მიზეზია თეთრი მგელი,
რომელი საქმისთვის მოვიდნენ, ახალია თუა ძველი.
კრაუცერმა თითი დაუქნია, იცი რისთვის მოვედით,
წამოყვანილ ცხვრების,
სასწრაფოდ დაბრუნებას მოველით.
შაქრომ უთხრა კრაუცერსა, რა ცხვარი, არაფერი ვიცი,
ლოგორ, მოტაცებული ცხვარი მამასახლისმა არ იცი?
ბრძანება და რაზმისაკენ გაიხედა,
პასუხი გაგვეცი...
სოფლის მამასახლისო, ცხვრები ახლავე მოგვეცი,
მე ნუ მეუბნებით, მოსთხოვეთ იმას ვინც მოიტაცა.
მერე რატომ არ იძახი, გვითხარით ვინ მოიტაცა,
მამასახლისმა ხალხს მიმართა: – აქ არის ძალღიშვილი.
ხალხმა დაიძახა: – სოფელში არ არის კარგი კაციშვილი,
რა ბაზრობა გამართეთ, უთხრა მამასახლისს გრაფმა.
მაშინ უთხრა, წამოდით და ერთად ვნახოთ, ხალხმა
ვინც ცხვრები მოგტაცა, ეხლა მოსულა სახლშია,
მიდით და პასუხი მოსთხოვეთ, ესა თქვა ხალხშია.
მამასახლისს გაყვა გრაფი,
მოადგილე კრაუცერი და ჯარი.
სოფელი ფეხზე იდგა, ზოგს თოფი ეჭირა,
ზოგს ხანჯალი.
ორლობე ხალხით გაივსო, ყველა მამასახლის აგინებდა,
ხალხი მხოლოდ მაქსოს, აქებდა კაცობაში ადიდებდა.
რაზმმა ორლობიდან მარცხნივ გაუხვია და გაჩერდა.
მამასახლისი შაქროს ამ დროს,

გულის კანკალი დასჩემდა,
მამასახლისმა მაქსოს სახლი ანიშნა, მიახედა კრაუცერი.
ამ სახლის პატრონმა გაიტაცა თქვენი ცხვრები,
კრაუცერმა უთხრა, ერთი მოერია იმდენ ცხვარსა.
დაუჯერებელია, ოცამდე კაცი დაედევნა
მარტო იცავდა თავსა,
ახლა გრაფი მიუბრუნდა მამასახლისს თქვა და აღიარა,
თქვენ პასუხს აგებთ, თუ დღეს სისხლი დაიღვარა.
გრაფმა გაიხედა სახლისკენ, თავგანწირვა სიკვდილია,
ისე ერთი კაცისათვის, ასეულისათვის კი სირცხვილია.
დრო არ იცდის, რამე უნდა ვილონოთ,
ამბობს კრაუცერი,
შაქრომ უთხრა, მიდით ახლოს, არ მოხდება არაფერი.
მამასახლისს ეშინოდა და სცადა ხალხში შემალულიყო.
ხალხი მიუხვდა ეშმაკობასა,
გზა არ დაუთმეს დამალულიყო,
გრაფმა უთხრა, კაცს არ ვიცნობ,
გარბიხარ მამასახლისო,
პასუხისმგებლობას თავიდან იცილებ, არაფრის მაქნისო,
კრაუცერმა თქვა, არ მოვსულვართ სამტროდ დღესა,
მოგვეცით ჩვენი ცხვრები, ამით მოვრჩეთ ყველაფერსა.
სოფლის თავი უარს ამბობს, მართლა საკვირველია,
გრაფმა იარაღზე ხელი წაიღო, თავი მოგბეზრებია.
რომ ამბობ, სოფლის თავი არ ვიცი არაფერია,
აგერ სახლი, იქ ილონეთ, რაც გინდათ ყველაფერია.
გრაფი უნაგირზე შეტრიალდა,
ცალკე ფიქრობს კრაუცერი,
აგრძნობინა შეხე შაქროს, აუღია ხალხზე ხელი.
მამასახლისი სოფლის ამბავს არ ვიცის სირცხვილია,
უმოქმედო, შეიარაღებული ასეული
გრაფისათვის სიკვდილია.

ამის გამო, ასეულო, შესძახა გრაფმა გაჯავრებულმა,
ჯარმა გრაფს მოუსმინა, საბრძოლოდ გამზადებულმა,
ვინც არ დაგემორჩილოთ,
შეკარით არ იხმაროთ იარაღია.

დამნაშავე თეთრი მგელი დავაკავოთ,
ეს იქნება მთავარია.

უცებ გაჩნდა სიმონ სალარიძე, ეუბნება გერმანელსა,
რა უფლებით შემოხვედით ამ ჩვენ სოფელ გომარეთსა?
ორმოცი წლის მამაკაცმა სოფელს დაუჭირა მხარი,
უკან წავალთ, დაგვიბრუნეთ წართმეული ჩვენი ცხვარი.
სოფელმა რომ დაინახა სიმონაა სოფლის მცველი,
ხალხსა ძლიერ გაუხარდა,

სიმონისა ვაჟკაცური საქციელი.

ტიულიმემ ცხენს დეზი კრა, არ უსმენს სალარიძესა,
წრე შეკარით სასწრაფოდა, უბრძანა ჯარის ბიჭებსა.
მაქსო ბიჭი არ გამოდის, ტიულიმემ დაუძახა სამჯერაო,
მამასახლისი ჩაერია, მაქსო გამოდი თუ კაცი ხარო,
სალარიძემ გერმანელებს ვერ შეასმინა ვერაფერი.
ხალხს დაუნყო დარიგება, უსისხლოდ იყვეს ყველაფერი,
მაქსო შენ თავს დააბრალებ, არ გამოხვალ გარეთაო.
გრაფმა ისროლა დამბაჩა, ეხლა გიტირებ დედასაო,
საპასუხოდ თოფმა იჭექა,

იყო გრაფისათვის საკვირველი.

ხელი აელოთ განზრახვაზედა,

აფრთხილებდა თეთრი მგელი,

გრაფი თოფის გავარდნაზე, მაგრად იჯდა ცხენზედაო,
უბრძანა, სახლი გადაწვან, რომ აღარ იყო ფერზედაო.

თივას ცეცხლი წაუკიდეს, მეორედ თოფი გავარდაო,
ცეცხლის წამკიდებელი ჯარისკაცი, მიწაზე დავარდაო.
გრაფმა ბრძანა ცეცხლი გაეხსნათ, იყო გამწარებული,
ერთი თოფის წინააღმდეგ,

ასეული დაიძრა შეიარაღებული.
თეთრ მგლის ნასროლმა თოფმა,
ოთხს გამოუტანა სიკვდილი,
ეს იყო გრაფ ტიულიმეს თავის მოჭრა და სირცხვილი.
სიმონი ხალხ აწყნარებდა, იცოდეთ სისხლი დაიღვრებო,
ოცი თოფითა სოფელი, ჯართანა ვერაფერს გახდებო.
სიმონმა დრო მონახა მაქსოსთან შევარდა ყვირილითა,
მაქსო და სიმონა უცბად, გაქრნენ ნიავექარივითა.
გერმანელები სახლში შევიდნენ,
ვერაფერი ნახეს, გაძარცვეს,
თეთრი მგლისა და სიმონის სახლები ერთად გადანვეს.
ამით ისარგებლა მამასახლისმა, მთავრობა დაარწმუნა,
ჯარის ნაწილები მოიწვია, გლეხების დასჯა დაასრულა.
მამასახლისის გულში ჰქონდა
გაუსწორდეს თეთრსა მგელსა,
დროს იპოვის ამოიყრის ძველ ჯავრსა და საქციელსა.
მთავრობამ დევნა დაუწყო, სალარიძეს და თეთრ მგელსა
და ამის გამო თეთრმგელმა, თავი შეაფარა ტყესა.
ერთ დილასა ტყის პირასა, გამოჩნდა სამი მხედარი,
მაქსო ორ მიხოსთან ერთად, გადიარეს მათ ზეგანი.
ამ დროს უცებ ხმა მოესმათ... ამოეფარნენ ხესა,
პალე ბიჭი წისქვილიდან მოდიოდა, მოუძლოდა ცხენსა.
პალე დამხდურებს მიესალმა,
მაქსომ უთხრა როგორ ხარო,
არა მიჭირს უთხრა პალემ,
შენ კი მწყინს რომ აქა ხარო.
პალე იყო ფიდოს ძმა, თეთრი მგლისა ბიძაშვილი.
ფიდო ფიქრობს და სწყურია თეთრი მგლისა სიკვდილი,
მაქსომ უთხრა პალეს, ის არჯალი რას შვრებო,
ჩემდამი თუ არ მოინანიებს, იცოდე, რომ წახდებო.
მაქსოს მიერ დამუქრებამ, პალე მთლად გააოცაო,

პაღემ უთხრა, ამაზე ლაპარაკი ზედმეტია და მორჩაო.
მაქსომ გააგრძელა ფიდოს მიმართ სიტყვიერი შეგონება
და იძახის სხვების მიერ არ მჭირდება დარიგება.
პაღემ უთხრა, ნუ იგინები ბავშვი ხომ არა ვარო,
ეს იცოდე ბაღლო, არც თუ დიდი ვინმე ხარო.
პაღემ უთხრა, არ გენყინოს დამეჭიდე, გაუნოდა ხელი,
მაქსოსათვის ამისი თქმა იყო მისთვის საკვირველი.
უთხრა პაღეს, მართალს ამბობ, პაღეს არ ეღიმებოდა,
მაქსო ჩავარდა ფიქრებში, მისთავს რაღაცა ხდებოდა.
გულადი ხარ ბიძაშვილო, მაქსომ შეიხსნა იარადი,
შეეჭიდნენ ერთმანეთსა, ფეხქვეშა თელეს ბაღახი.
მაქსოს ბევრი ვაჟკაცი გაუკრავს ბეჭით მიწაზე,
არც ერთი დამარცხება არ ყოფილა მის თავზე.
მაქსო მეტად გადაღლილი, და არ იყო ხასიათზე,
ჯარმოვლილ პაღემ რის ყოფით, მაქსო წააქცია მიწაზე.
მხრებზე დაწნა და უთხრა, ეხლაც იტყვი ბაღლი ხარო,
მაქსომ წამოდგომა დააპირა,
პაღემ არ გაუშვა ესა ხარო?
მაქსომ შავმიხოს თვალი უყო მომაცილეო,
მაქსოს ნათქვამი მიხოსა ეგონა, ესროლე დააძინეო.
მიხომ პაღეს თოფი დასცა, გამოუტანა სიკვდილი,
ეს იყო უცაბედადა, კაცისთვის მეტად სირცხვილი.
პაღე მიწას მოეხვია, უცბად მოხდა ყველაფერი,
ეს რა ჰქენი შე დამპალო, წამოვარდა თეთრი მგელი,
ხანჯალს ეცა მოუქნია, მიხო დასჭრა ხელშია,
მსუბუქად იყო დაჭრილი, გაიქცა შევარდა ტყეშია.
მაქსომ ტირილით თავი მოიკლა, ეს რა მომივიდაო.
მიხო ხომ ვერ მოვკალი, ხელიდან როგორ წამივიდაო,
რომ გაიგეს მკვლელობის ამბავი, ხალხმა, სოფელმაო,
მაშინა თქვეს, ფიდოს ჯავრი პაღეზე იყარაო.
სოფელმა მაღე შეიძულა ჩვენი მაქსო საყვარელი,

მამასახლისს გაეხარდა, აუჯანყა მთლად სოფელი.
ამისათვის რაზმი შექმნა,
პალეს მკვლელზე გამწარებული.
მაქსოს მოცილებას ფიქრობდა,
მამასახლისი გაჯავრებული.
მაქსო პავლეს მკვლელობაში დამნაშავე რომ არ იყო,
განწყენებული ხალხის გული,
ნანილობრივ დამცხრალიყო.
მაქსო დიდხანს არა ჩანდა, საქმე ჰქონია ბორჩალოშია.
მშრომელებს უჯანყებს მთავრობას და არის ძმობაშია.
ერთ კვირაში მაქსო მოდის, სიმონისა სახლშია,
სიმონ საქმე კარგადაა, ჩვენ ვართ მათთან ვალშია.
აჯანყებული ჩვენი ხალხი ვნახე, სოფლებიცა მოვიარე,
გიორგი იარაღს მოგვცემს, ამბავიცა მოგიტანე.
შეგეპირდა ორასამდე თოფს მოგვცემს,
ორმოც დამბაჩასო,
იარაღთან ერთად გამოვგზავნი ტყვიასა და წამალსაო.
ჩემო მაქსო რა კარგია, გამახარე, ეხლა დაჰკარი ხელია,
ჩვენ ჩვენი საქმე ვაკეთოთ, ეს ჩვენთვის ყველაფერია.
მაქსომ პარკი გახსნა, ამოიღო ქათამი მოხარშული,
დოქით არაყი, წილი, ახალი ყველი, ახალი პური,
ახლა მე გაგიმასპინძლდები, რა თქვი თავი მომეჭრებაო.
ლამეა, ვერავინ გაიგებს, მეგობები ვართ, რამოხდებო,
ჩემო სიმონ, უნდა გკითხო, დიდხანს იყავ ირანშია?
ეს ჩემო მაქსო, რვა წელი, პატარა ქალაქ რემეთშია,
სამკითხველოში ბავშვმა მითხრა, იჭერენ მუჯახედსაო.
რომელსაც სიმართლე უყვარს და იცავს ღარიბებსაო,
ამის შემდეგ გადავწყვიტე, მენახა მუჯახედი ვინ არი,
მცველმა შემიშვა,
იცოდა გუბერნატორთან ახლოს ვიყავი,
ვნახე კაცი ქართველია, უფროსს უკვე დაეპატიმრებინა.

სერგო ორჯონიკიძე იყო,
ვიფიქრე როგორმე გამეთავისუფლებინა.
სერგოს თურმე ნავსადგურში ხმა მოესმა ტირილისა,
მასთან ერთად ხმა ისმოდა, მემამულის ყვირილისა,
ჯალათები ყმას როზგავენ, მემამულე უყურებს თავადა,
სანყალი ყმის ბავშვები, ხმამაღლა ტირიან საცოდავადა,
ყმას როზგავენ ჯალათები,
ბატონი აივნიდან იყურებოდა,
ყმისა დასჯითა ბატონი, მისი ცქერიტა ტკებოდა.
შემზარავი ნახვის შემდეგ, სერგოს რევოლვერი უსვრია,
ჯალათები გაუყრია,
ყმა კაცი დაკიდებული, ჩამოუხსნია,
სერგომ ციმბირიდან გამოქცევით თავს უშველა,
ჩადის ბაქოში, ბოლშევიკების წევრი როგორც ყველა.
ირანში სერგოს აგზავნიან
ჯგუფის პოლიტიკურ ხელმძღვანელად,
რეშეტში ინტერნაციონალური ჯგუფი შექმნა ხელად.
სერგომ მითხრა, ჩემო სიმონ, სანამ ციხეს მომისჯიან,
ეხლა თუ არ მიშველე, მერე კი იქნება გვიან.
მაშინ უცხო ენებს ვასწავლიდი ბავშვებს გუბერნატორის,
სერგოს დავეხმარებოდი, იმედი მქონდა გუბერნატორის.
გუბერნატორმა ბრძანება გასცა, სასწრაფოდ მოეყვანათ,
გუბერნატორმა სერგო დაკითხა,
გადაწყვიტა ციხიდან გაეყვანათ.
ასე მოხდა ჩემო მამსო,
სერგოს ციხიდან გათავისუფლება.
პისტოლეტი დაუბრუნა,
უბრძანა სასწრაფოდ ირანის დატოვება.
გუბერნატორმა თხოვნა შემისრულა,
ნაცნობობით ასე ხდება,
სერგო ციხეს გადაურჩა, სჯობდა ირანის დატოვება.

მაქსომ სიმონს უთხრა, კაცი ყოფილა მართალი,
ირანში ყმა დაიცვა, გული ჰქონია მაგარი.
ამ ქვეყნად ბევრს უცხოვრია, მოუვლია მთა-ბარი,
ჩვენი სიცოცხლე დროებითია, ვიცით მუდმივი არარის.
ასეა ჩემო სიმონა, დღესა ვარ ხვალ არ ვიქნები!
გულამღვრეული დავდივარ შორსაა ჩემი ფიქრები.
მხარი მხარს მივცეთ, სალარიძე ხალხში დამდგარიყო,
მოუწოდებდა გომარლებს,
რევოლუციის ძალა გამხდარიყო.
თოფ-იარაღი მოიტანეს, ტყვია-წამალი დარიგდა,
სალარიძის მიერ სწავლება, მითითება,
ერთრამედ ღირდა.
სალარიძეს რაც შეეძლო, ხალხს არიგებდა ამხნევებდა,
მაქსო კიდევ ვერ ითმენდა, თითქოს რალაც აღელვებდა.
იყო სიფიცხით გამორჩეული, თავის თავსა აწვალებდა,
რომ გამოეტანა განაჩენი,
მჩაგვრელების სიმონს აჩქარებდა.
ხალხი გროვდება, მაქსოსა ყავდა მაგარი ძმობა.
ამ ხალხშიც იყო, გულში ედო მაქსოსი მტრობა,
მაქსო ფიქრობდა, ხალხში ყოფილიყო თანხმობა,
თუმცა იცოდა, ვის როგორი აქვს გულში განწყობა.
მამასახლისი ნასწავლი არ იყო, მთავრობა ეხმარებოდა,
სტრაჟნიკები მხარს უჭერდნენ,
ხალხს მუდმივად ედავებოდა.
ხალხი შეწუხდა ხმა აიმაღლა,
მამასახლისი შეფიქრიანდა,
ვერ მოზომა ხალხის ჩაგვრა, ნახტომი დააგვიანდა.
სიმონა ისე შევიდა პარტიაში, ვერაფერი გაუგესო,
იძახდნენ, სალარიძე გაიტყუეს და ანდერძი აუგესო.
არავინ იცოდა სიმონისაგან, მაქსომ გაიგო ყველაფერი,
თბილისიდან რაზმი მოდისო, დაიჭირონ თეთრი მგელი.

ვერ დაიჭირეს თეთრი მგელი,
რაზმი გაბრუნდა თბილისშია,
რაზმის უფროსმა, მამასახლისი დაპატიჟა თბილისშია.
ერთ სალამოს თეთრი მგელი ხვდება ბიჭებს ტკბილადა,
იმ სალამოს თეთრი მგელი,
სოფლიდან გადის ფრთხილადა,
თბილისში ღამით ნახავს
მამასახლისის ორთაჭალის ბაღშია,
მოქეიფე მეგობრებთან,
დოღგარმონზე ქეიფობდა ხალხშია.
ცოტა ხნის შემდეგ მამასახლისი სუფრიდან გამოვიდა,
დაინახა, თეთრი მგელი მისკენ რომ წამოვიდა,
თეთრმა მგელმა უთხრა,
მამასახლისო აგერ არის მოედანი,
გავუსწორდეთ ერთმანეთსა ვინ იქნება ჩვენში მკვდარი.
თეთრ მგელმა სძლია მამასახლისს,
მოკლა ორთაჭალის ბაღშია,
იმ ღამითვე წამოვიდა გომარეთში, დილით იყო სახლშია.
სახლიდანა დილით ხალხში გადის თეთრი მგელი,
მილიცია ბაღში ეძებს, რომ იპოვონ შაქროს მკვლელი.
ძიებთა, დაკითხვითა, ვერ გაიგეს ვერაფერი,
ძიება თაროზე დადეს, ამით დაიხურა ყველაფერი.
ხალხი შეგროვდა,
თეთრი მგელი ლხინის ხასიათზე დგება,
ბიჭებს დამკვრელები მოაყვანინა, ქეიფობს და თვრება.
აქეთ ცეკვაა ხალხისა, იქით გაიგებთ სიმღერებს,
მწვადი შეგიწვათ მაქსოჯან, სუყველა შენზე იმღერებს.
შუა დღე იყო გასული, გაისმა შაქრო მოკლესო,
წამოიძახეს, ახია მაგაზე, დედა ვერ უტირესო?
ეხლაც იპარპაშოს სოფელში, უღირსი დაუნდობელი,
აღარ ახსენოთ არასდროს, ჩვენი ხალხისა მგომობელი.

თეთრ მგელსა გაახსენდა,
მეგობრის სიმონის დარიგებაო,
ადამიანი ყოველთვის,
რაც დრო გადის ცვალებადი ხდებაო.
ზოგიერთი ცხოვრებაში წინ მიიწევს,
ყველაფერი გვარდება.
ზოგისათვის ცხოვრება ხანმოკლეა, უცაბედად თავდება.
ერთი გული რომ ინთება, მეორისა სამუდამოდ ქრებაო,
ანთებული გული კიდევ, დიდხანს მაინც არარჩებაო.
მაქსოს ყოველთვის ხალხისადმი ჰქონდა კარგი თვისება,
გულით პატივი ეცა და დაეცვა ადამიანის ღირსება.
ხალხის ერთი ნაწილი შაქროს მკვლელზე ბჭობდა,
ვის შეეძლო მისი მოკვლა,
ვისაც ძალა და გული ჰქონდა.
სოფლის წურბელა რომ მოეცილებინა,
რომელი გაბედავდა.
სოფელში გლეხებზე ბატონობდა,
მისი შემყურე დაბეჩავდა,
ვინ მოკლა შაქრო, წუხელ ღამეს მოუკლავთ ქალაქშია.
ხალხმა ნახა მაქსო, სალამოს და დილასაც სოფელშია,
არავის არაფერი არ უთქვამს, არ ყოფილა მნახველია.
ძმობა-ერთობას გაუმარჯოს, ხალხი არის მფარველია!
მთავრობამ მკვლელი ვერ იპოვა, საბუთები რომარაა.
კვალს ვერ მიაგნეს, სამძებრო მასალებმა ჩაიარა,
ჭირისუფალთათვის გამოძიება ცუდი, ამაო გამოდგა.
სინამდვილე მიწამ ჩაიტანა,
პატრონმა ვერაფერი გამოთქვა.
შვიდი წლის შემდეგ ცნობილი გახდა შაქროს მკვლელი,
შაქროს ახლობლებმა გაიგეს,
მაქსო ყოფილა მისი მტერი.
იფიქრეს სისხლის აღება ეხლაც არ არის გვიანი,

საიდუმლოდ მაქსოს მიმართ,
თადარიგი დაიჭირეს მტრიანი.
დათქმული სისხლის ალების საქმე დარჩა შესრულებული.
დრო გადიოდა, ნელდებოდა,
ბოლოს დაივიწყეს ყველაფერი.
ეს ცხოვრება ასეთია, რამდენ ხალხსა გაუვლია,
ნუთისოფლის ცხოვრებიდან, ცოდვა ჯავრსა ჩაუვლია.
მღვდელმა ცხოვრების გზა დაულოცა,
ჯვრისწერა დამთავრებულია,
ახალგაზრდა ქალ-ვაჟი
სიყვარულით მეტად გახარებულია.
ჯვრისწერიდან მთელი ხალხი ეკლესიიდან გამოვიდა,
დოლ-გარმონი უკრავდა,
ახალგაზრდობა ცეკვაზე გადავიდა,
დედოფალს თეთრი კაბა ეცვა, მოქარგული მშვენიერი,
გვერდით ედგა ყმანვილი, თეთრსახა და ნებიერი,
ნეფე-დედოფალს გაუმარჯოსო, გასძახოდა სარდიონი.
ნეფე-დედოფალს გაუმარჯოს,
გაუმარჯოსო, ყვიროდა მაყრიონი.
ერთმა ჯმუხმა მამაკაცმა, შუა წრემდე მოაღწია,
უცებ ეცა პატარძალსა, მკლავები მაგრა შემოხვია,
მალლა აიტაცა, უთხრა შენი ჭირიმე, შენ გენაცვალეო,
შენს თავს არავის დაუთმოვ, გახდები ჩემი მალეო.
პატარძალი აქვითინდა, მიხო ყოფილა პირსისხლიანი,
შეიქმნა მიწვე-მონვევა, მაყრების ხანჯლის ტრიალი,
პატარძალი ნებას არ აძლევდა,
მიხო კოცნითა თვრებოდა,
შეშინებული მაყრები, მასთან ვერაფერს ხდებოდა.
დაბნეული მეფე ფიქრობს, რა ხდება რა ამბავია,
მეფემ ქალი ვერ დაიცვა, მართლა ყოფილა მხდალია.
ხალხი სწყევლიდა, ყაჩაღო მიხო, პალეს მკვლელო,

არ გელირსოს ქურდბაცაცავ, გადაშენდი ქვეყნის მეტრო.
მშიშარა მაცრები ხანჯლების
ტრიალით ვერაფერს ხდებოდა,
პატარძალი არ დაეჭრათ ფეხები უკან რჩებოდა,
მიხო ამით სარგებლობდა, ერთ ხელში ეჭირა დამბაჩა,
მეორეთი პატარძალი მიყავს, ჰაერში დამბაჩა გავარდა.
თავზე თმები გასწეწოდა, თვალებიდან ცეცხლსა ყრიდა,
იმუქრებოდა გზა მომეცით, არავის არაფრად თვლიდა.
მიხომ ერთი კიდევ ისროლა, რომ ხალხიდან გასულიყო,
მას უნდოდა პატარძალი გაეტაცა, წაეყვანა წასულიყო.
ბიჭებს სურდათ პატარძალი წაერთმიათ,
ასე დამთავრებულიყო,
ცუდი არავის არ უნდოდა,
სისხლი რომ არ დაღვრილიყო.
ამაზე ფიქრობდნენ ნადილს კი ვერ ისრულებდნენ,
მიხოც მათ დასცინოდა, ატყობდა რომ შიშობდნენ.
მიხო ძალადობდა, გამეცალეთ ნავიყვან ქალსა ჩვენსა,
აკი შეუთვალე, არ გაათხოვოთ, მე კი მოვედი დღესა.
არავის არ უსმენდა ქალი, მაგრად ჰყავდა ჩახუტებული,
არსენას ქვა ხელში ეჭირა, ვერ მიუდგა გამწარებული.
ამ დროს გაჩნდა თეთრი მგელი, შემოვარდა ხალხშია,
მიხოსაკენ გავარდა უცებ, გაჰკრა, გამოჰკრა ყბაშია,
დამბაჩა აართვა, მუშტი რომ დაჰკრა თვალშია.
პატარძალი გამოგლიჯა,
მიხოს პანღური ჰკრა უკანალშია.
მაქსო მაცრიონს მიუბრუნდა, იტყვით ბიჭები ვართო...
ერთმა კაცმა შეგაშინათ, რალა უნდა თქვათო.
ბოლოს ხელი ჩაიქნია, ქორწილისა მოედნიდან გავიდა,
დიდ-პატარამ მაშინ იცინაო, როცა მაქსო წავიდა.
რევოლუციის მინისტრი გიორგი, ზის სავარძელშია,
ფიქრობდა, ამის შემდეგ ქვეყანას რა დარჩება ხელშია.

ამ დროს კარები იღება, შემოდის მისი მცველია,
გლახები მოსულან ბატონო, თქვენთან აქვთ სათქმელია.
მინისტრმა მცველს უთხრა, შემოვიდნენ მთხოვნელები,
ილიკო ბაქრაძესთან იყვნენ გომარეთის მცხოვრებლები.
კაბინეტში შემოვიდნენ, მიესალმნენ მინისტრ გიორგისა,
მათ უნდოდათ რომ გაეგოთ მინის ამბავი სოფლისა.
სოფელმა შენთან გამოგვგზავნა, განცხადება ჩვენიაო,
მცირე მიწები გაგვაჩნია, შენგან პასუხს ელიანო.
გადახედა და უთხრა, უფროსი რომელია თქვენშიო,
ილიკო ბაქრაძე ვარ, ჩვენ ვცხოვრობთ გომარეთშიო.
გიორგიმ უთხრა, კარგია მობრძანდით,
მადლობა ღმერთსაო,
ბიჭები თუ გყავთ გულადები, არ შეუშინდეს მტერსაო.
ჩვენთან ერთია, ხალხს უყვარს, თეთრ მგელსა ეძახიანო,
მისი სახელით ჩვენს მხაერს, უშიშრად მიმოდიანო.
ვერაგინ გაუძლებს თეთრ მგელსა, ძლიერი ვაჟკაციაო,
შიშის ზარსა სცემს ყაჩაღებს, მაგარი გულადიაო.
მოუსმინა, მინის საქმეს გიორგი შეპირდა მოვავგარებო,
პასუხი ასეთი იყო, ზომებს მივიღებთ დაგეხმარებითო.
თენდებოდა, არემარე გამოფხიზლდა,
ელოდებოდა მზესაო,
წინ მოხუცი მოუძლოდა, ფქვილი ეკიდა ცხენსაო.
როცა ამოივაკა, მოადგა საურმე გზის მოსახვევსა,
ცხენი შეასვენა, თქვა მშვიდობა იყვეს ჩვენსა,
გამარჯობა გაბო, მაქსო ტყიდან გამოვიდა.
რა არის გაბო, ვერ მიცანი, და მისკენ წამოვიდა,
მეც არ მეგონა ვინ არის, გაბოს ჩუმიად ჩაეცინა.
მითხარი ჩემო მაქსო, რას შვრები... მაშინვე ჩაეძია,
როგორც მხედავ ისე ვარ, სულ მანუხებს ფიქრები.
კარგად იქნება ცოლ-შვილი, მაშინ მეც კარგად ვიქნები,
გაბო როგორ არიან ბავშვები, არა უჭირს კარგადა.

არ გაიხაროს შენმა მტერმა, სიცოცხლე ექცეს შხამადა,
კარგი გაბო, სიმონა სად არის, არ ვიცი ჩემო მაქსო,
სად წავიდა ღმერთმა იცის, დიდი ხანია არ ჩანსო.
გაბო სონას გადაეცი, სანოვაგე ამოუტანოს მაქსოსა,
მე ამოგიტან, არა, სონამ მოიტანოს, აქ ვიქნები ახლოსა.
მაქსო ჩვენი ხალხისა გჯერა? როგორ არა, ამისათვის
ზეგ ვაგზავნი ბიჭებს ბორჩალოში ხალხისათვის.
ფრთხილად იყავი მაქსოჯან,
გემუქრებიან ხალხს აჯანყებსო.
სოფელი შენზე ამბობს, ხალხისათვის თავსასდებსო,
ხალხს ერთი ქომაგი ჰყევხარ და ეშინიათ სხვებისა.
ეს ხომ ვიცი ჩემო მაქსო, არ ახარებ მტერსა,
მარტო ის რად ღირს, ხალხი გიცნობს ქომაგსა.
შიმშილობას ხალხი მიგყავდა სამუშაოდ,
ზიდავდი ხორბალსა,
მამასახლისს უსამართლობაზე ხალხის მიმართ,
ხელი ააღებინე,
ისე შეაშინე, კუდით ქვა ასროლინე, ენა ჩააგდებინე,
სანდარაში კახელ მწყემსებს დაეხმარე,
ქურდები გაუხურეო,
ქურდებს ოთხმოცი ცხვარი წაართვი,
მწყემსებს დაუბრუნეო.
კეთილი კაცი პატივს სცემს ძმობასა, ვაჟკაცობასა,
ბოროტი კაცი კი ფიქრობს, მეგობრისადმი მტრობასა,
მაქსო, შენ გინდა მართლა ყველას გული მოუგო,
გსურს ჩვენს ხალხსა ვის რა უჭირს გაუგო.
ენლა მე წავალ შევასრულებ შენს მიერ დავალებასა,
კარგად იყავი მაქსოჯან, გისურვებ გამარჯვებასა.
გაბო წავიდა რა მოეფარა პატარა ბორცვსა გოლგოთსა,
ამ დროს თეთრ მგელსა, მაქსოსა, გული დაუნყებს
ჩოჩქოლსა,

გაახსენდა ათი წლისა იყო აძოვებდა ცხვრებსა,
ხან სიცხე იყო, ხან ყინვა, მიეჩვია განსაცდელსა.
ენატრებოდა თბილი ლოგინი, აუხდენელი დიდი ოცნება,
მთებმა აგრიკალმა,
ემლიქომ შეაძლებინა მას მოთმინება.
სისხლი უდუღდა, გაძლიერდა,
ტომრებს ბურთივით ისროდა,
შედლებული გვარის ქალი შეუყვარდა,
სულ მასზე ფიქრობდა.
სასიმამრომ დაინუნა, ღარიბს არ გავატან შვილსო,
მაქსომ ქალი გაიტაცა, გააგებინა რა შეუძლია გმირსო.
ათასობით ხალხის ნაშრომს, ღმერთო,
სადაა სამართალი,
ერთი მუჭა ბატონებსა, მიაქვთ მათი მოსავალი.
ბატონისგან ხალხის ჩაგვრა ყოვლად დაუშვებელია,
მაქსო თოფს მივარდა, ასეთი ცხოვრება შეუძლებელია.
მაქსომ სოფელს გადახედა, ეხ ჩემო გომარეთო,
გამიგებ თუ არა, ჩემო ერთად-ერთო საყვარელო,
სადაც ნავიდოდი ჩემი წილი ღმერთი დამყვებოდა,
ჩემთან ერთად შენი დარდი, მუდამ ნამყვებოდა.
თუ რამე გავაკეთე, შენი მიზეზით, მთელი სოფლის
ჰალალი იყვეს თქვენთვის, ჩემი სისხლის ჩემი ოფლის,
ღმერთო უშველე ქრისტიან ქვეყანას საქართველოს!
შენი ხელი გადააფარე მრავალ ტანჯულ ქართველობას,
აკმარე ტანჯვა-წამება, სინსილა განწყდეს მტრისა.
გულკეთილი ხალხი ვართ, არაფერი გვინდა სხვისა,
უცხო ხალხი შეგვიფარებია,
მათთვის მოწყალეობა გაგვიცია.
ჩვენი სული და გული ამოგვიღია, მათთვის მიგვიცია,
ბევრს სიკეთე სისუსტედ ჩაუთვლია, დაუცინია,
ჩვენი ქონება, მიწაც, ხალხიც, პროდუქტიც გაუტანია.

სანყალი გულისანები ვართ, ვინ გამოასწორებს!
ამ ნაკლსა, ჩვენი შვილები, არამგონია რა გვეშველება.
უცებ მოწმენდილ ცაზე დაიქუხა, ცუდი მაუნყებელია,
არ იცოდა მაქსომ, ახლოს, ჩუმად მოსული მტერია.
მზე ჩადიოდა, ღამდებოდა, თოფების სროლა გაისმა,
ნამონოლილი მაქსო წამოდგა,
ესროლა მომხდურს, ნაიქცა.
ტყვია ხოცავდა მომხდურებს, მაქსო ათ კაცსა ებრძოდა.
ჯგუფის ნასროლი ტყვიები, მაქსოსა გულში ხვდებოდა,
უთანასწორო ბრძოლაში, მაქსო ვერ გადარჩებოდა.
მტრის ჯავრი გაჰყვა მაქსოსა,
რომ ღალატითა კვდებოდა.
შენყდა მაქსოსი ბრძოლა, მტრებმა სიკვდილი გაიგესო,
მის გვამს მისცივიდნენ მაშინვე და ხანჯლით აკუნესო
ხალხმა გაიგო მეორე დღეს
რომ მოუკლავთ თეთრი მგელი.
წყევლა-ტირილით მირბოდა, ჭოჭიანისკენ სოფელი.
სონასაც შეატყობინეს, რომ მოუკლავთ მისი ქმარი,
გამწარებული გარბოდა,
სოფლიდან ტირილით სონა ქალი.
სოფლის ხალხმა შეაგროვა, მაქსოს გვამი გაფანტული,
სონა ქალი რომ მოვიდა, ნახა ქმარი დაკაფული.
თავში იცემს სონა ქალი, ვაიმე ჩემო თეთრო მეგლო,
მე რაღა ვქნა შენს გარეშე, ჩემო ტკბილო, საყვარელო.
ამის შემდეგ აღარ მინდა დავინახო მზე და მთვარე,
დამრჩა სამი ობოლი, ამ ქვეყნად ვერ გავიხარე.
როგორ გაუძლო სიმწარეს, მწუხარებას და ვაებას,
ღმერთო, არ დამენახა, რა უთხრა ჩემსა თვალებსა.
ტირილითა თავს იკლავდა, გამწარებით სონა ქალი,
ჭოჭიანის თავზე გაასვენეს, დაიტირა სონამ ქმარი.
უცბად ხდება ყველაფერი,

ვკარგავთ ჩვენსა საყვარელსა.
ნუთიერ ცხოვრებაში უბედოსა,
სიცოცხლით გაუხარელსა.
ასე ყოფილა ამ ქვეყნად, ვერ შეედრები მზესა,
ადამიანი ვერ შეძლებს, მუდმივ ხედავდეს მთვარესა.
ამოწყდეს მისი ცოლ-შვილი, ვინც უღალატა თეთრ მგელსა,
ჩვენ, მეგობრები მაქსოსი, არ შევარჩინთ მაგის მტრებსა,
მაქსოს მეგობრებმა შურისძიება გადაწყვიტეს იმდღიდანა,
მოღალატე მკვლელი შეიპყრეს, სისხლი ადინეს ცხვირიდანა.
იყო სახელი ამ ქვეყნად, გმირ გომართელ ბიჭისა,
ავდექ და ლექსად დავწერე, სიყვარულ დედის ბიძისა,
ეს ნამდვილი ამბავი, დედისგან, ხალხისგან მონათხრობია,
სხვადასხვა რამის წერასა, სიმართლე წერო ჯობია.
ლექსის წერა დავამთავრე, მე გრიშა ჭინჭარაშვილმა,
რომ დაუტოვო შვილებს, იცოდნენ შვილთა-შვილებმა.

მჭედლიძე მაქსო სიმონის ძე 1884-1920 წ.წ.

სამადაშვილი სონა შვილები	იაკობი	მელლე რაჟდენი	მარუსა
შვილიშვილები —			
მაქსო - რუსული ეკლესია, 5 დეკემბრის ქ. მტკვარზე. (გადახვალ მარცხენა მხარეს მე-3 კორპუსში ცხოვრობს).		ნათელა. მანანა, მაიკო - ქინძმარაულის ქ. 7ა ავეჯის ქარხნის ბოლოს, კორპუსია კიბეებიანი.	გოგი, ომარი - ლაგურაშვილები

მაქსო ცხოვრობდა ვალოდია რაზმაძის სახლის მარცხენა
გვერდით ხევიან.

მაქსოს და მარო. მისი შვილებია: ექიზაშვილიდოდო, შაშო, ნინო,
შაქრო, ელენე.

ანდიაშვილ ჭეჭელას, ბავშვიანი ქალი მოუყვანია,
ბავშვსა რქმევიანა მოსე, ჯინჭარაშვილი გვარია,
დასახლდა (მიჯაში) ჯავახში, იგი ყოფილა თავია,
შექმნა ძლიერი ოჯახი და გაამრავლა გვარია.
კარგია როდესაც გყავს გაგებული ცოლ-შვილი,
მოსეს ჰყავდა ოთხი ვაჟკაცური ვაჟიშვილი,
გავიხსენებ იოსებს, იაკობს, ესტატეს და აბრამსა,
სიცოცხლე და დღეგრძელობა ჯინჭარაშვილთა ნამრავლსა,
მშრომელ მოსემ შეიძინა, ცხვარი, ძროხა და ფუტკარი,
მეთევზე და მონადირე, ოჯახისთვის კარგი არის.
ამავე დროს ააშენა, მდინარეზე მან წისქვილი,
სოფლისათვის იფქვებოდა სიმინდის და ხორბლის ფქვილი.

მოსე					
		მოსეს (შვილები)			
		იოსები		იაკობი	
		ფილიპე		კოლა	
		იოსები			
მეოთხე თაობა	შვილთაშვილები	შვილები	შვილთაშვილები	შვილები	შვილთაშვილები
ფიდა ჟორა კალიკო ოთარი	გიგა				
გრიშა	1941-45 წ. პავლე				
ომარ	1941-45 წ. შაქრო				
ნოდარი	1941-45 წ. გოგია				
თემური	1941-45 წ. ჩიტა				
თემური ბენო გურამი	ალექსი				
ომარ ოთარი ნოდარი	ვანო				

ესტატი		აბრაში		
ზაქა	ვანა	ისაკ	გიორგი	სოლომონი
1941-45წ. ნიკო, ალექსი ვახტანგი ვალიკო	გიგოლა ნიკალა	საბა იოსებ ლადო შოთა იდუმა	1941-45 წ. კოლა არსენ შალვა ნუგზარ	1941-45 წ. სურენ
ზურიკო ვზრო კაკო ზვი- ადი გოგი	ვანო ანზორ გივი ჯემალ	ილუმა ჟორა გრიმა ილუმა გოგი სულიკო იაშა როლანდ გოდე ვახტანგ რამაზი	ავთო აბელი ბიჭიკო მამუკა გია	სულიკო დალი გოგიტა

სარჩევი

ავეობიოგრაფია.....	5	ღირსეულ ქართველ ქალს	27
ოჯახი.....	6	მოგინოდებთ მამაკაცებს	28
ღმერთო მალალო	7	თუ შეხედავ ადამიანს.....	28
ტკბილი არის ეს ცხოვრება	7	ისე არ მოკვდე	29
ქართველი კაცი.....	8	შენა ხარ კაცი	29
ჯავახეთის მწვერვალებს	9	ვინც ამ ქვეყნად.....	30
ქართველო კაცო	10	ვინ დაიწყო ომი, სად დაიწყო.....	30
მეც თქვენთანა ვარ.....	10	არ ვარ სხვასავით დიდი.....	31
მოკვდები თქვენს სიყვარულში .	11	მიყვარხარ ძლიერ.....	32
კურთხეულ მიწას	12	გამოფხიზლდით ქართველებო....	32
რომ დავფიქრდეთ	13	გიყვარდეს შენი ქვეყანა	33
თხუნელა	13	აყირო.....	34
რად მათქმევენებ.....	14	გაიჯეჯილეს.....	34
მამულს გვართმევდეს!	15	საყვარელ დედას	35
საქართველომ შეგიფარათ.....	15	არ უყვარდა მუშაობა	36
ჩლატუნა	16	მამა არ მყავდა სამწლიდან	37
ბრძოლის ველზე კაცებია.....	17	მშობლებს ეცით პატივი	37
თავისუფლება.....	18	ოჰ გულო ჩემო.....	38
მამავერა.....	18	შენ ქალი იყავ	39
ყაყიტა	19	ჭინჭარი.....	39
სამშობლო ვის ყვარებია.....	20	როგორ მომწონს	40
რა დრო დაგიდგათ.....	21	წინად ქალსა.....	40
შინაბერა.....	21	ლოთი	41
მე რომ ვფიქრობ	22	სილამაზეა	41
რა ვქნა.....	23	ხალხნო.....	42
სოფლიდან გამოიქეცით	23	დარიგებით ყოველ კაცსა	43
რამ დაგიბნელათ გონება.....	24	სიყალბეს თავი ანებე	43
შენ აფხაზეთო.....	25	წუნკი	44
ჩემი სოფელი ჯავახი.....	25	უბედო და ბედიანი	45
ტკბილო ქვეყანავ	26	მოგონებები ომზე.....	46
ცოცხალი მკვდარი	27	საქართველო ჩემო კარგო	47